

Biblické úkoly 2009

Milovaný a milující Janovy listy

3

Milovaný a milující – Janovy listy
Ekkehardt Mueller

Biblické úkoly – 3. čtvrtletí 2009

Foto: Photodisc

Technická redakce:

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.

pro Církev adventistů sedmého dne

Vytiskly Těšínské papírny, spol. s r. o.

Vydání první, Praha 2009

ISBN 978-80-7172-188-8

ISSN 0409-3208

ÚVOD

„Co nevíme o...“

V roce 2007 měl jeden populárně-vědecký časopis (Wired) na titulní straně nadpis „Co nevíme o...“ V časopise byly krátké články o nevysvětlených záhadách, jakými jsou například tyto otázky: Proč spíme? Je čas jen pouhá iluze? Co tvoří zemské jádro? Z čeho je vesmír? Proč neumíme předpovědět počasí?

Ani po staletích vědeckého pokroku nedokážeme mít jasno v takovýchto základních otázkách!

V těch nejzákladnějších otázkách (mnohem důležitějších, než co je v zemském jádru) – Odkud pocházíme? Proč jsme tady? Kam spějeme? – nemusíme tápat ve tmě. Bůh nám na ně zjevil v Bibli odpovědi.

Toto čtvrtletí nebudeme studovat Janovo evangelium ani knihu Zjevení, ale tři Janovy listy. I když byly v určité době adresovány konkrétním sborům a jednotlivcům, řeší otázky a problémy, které jsou aktuální i dnes, například falešné učení, hřích, láska, odpadnutí a poslušnost. Co je však nejdůležitější, mluví o Ježíši Kristu, skrze kterého jsme byli stvořeni (Odkud pocházíme?), který dává naší existenci smysl a cíl (Proč jsme tady?) a který nám slíbil, že opět přijde a vzkřísí nás k věčnému životu (Kam spějeme?). V Ježíši nacházíme odpovědi na ty nejdůležitější otázky našeho života.

Stejně jako ostatní novozákonní listy, ani Janovy nejsou odtrženy od reality. Naopak, byly napsány proto, aby pomohly vyřešit problémy, které se v té době vyskytly v některých sborech, například spor týkající se podstaty Ježíše Krista. Pro Jana to nebyla jen abstraktní teologie, ale téma, které mělo dopad na pohled křesťanů na pravdu. Popřít, že Ježíš Kristus „přišel v těle“, by podle Jana vedlo k takovému názoru na hřích a vykoupení, který se radikálně liší od biblického učení. Vedlo by to k odlišnému chápání ve společenství věřících, odlišnému vztahu ke „světu“ a nakonec k odpadnutí a záhubě. Proto je toto téma tak důležité.

Při přemýšlení o verších a tématech těchto listů musíme pamatovat na to, že všechny velmi úzce souvisí s Ježíšem. Kdykoliv je budeme číst, dotkneme se zároveň toho, kdo je Ježíš, co pro nás vydobyl a co slíbil vykonat.

Tři Janovy listy hovoří o otázkách, které jsou důležité pro církve i dnes. Měli bychom si pozorně vyslechnout jejich odkaz, protože věříme, že je to Bůh, kdo k nám prostřednictvím Janových slov promlouvá a kdo – i když nám nedal odpovědi na otázky typu Co je v zemském jádru? – nám zjevil pravdu o největším a nejpevnějším základu, na jakém můžeme spočinout – o našem Stvořiteli a Vykupiteli, Ježíši Kristu.

Ekkehardt Mueller, Th.D., je zástupcem ředitele Biblického badatelského institutu v Silver Spring, Maryland. Jeho oborem je Nový zákon, kniha Zjevení, hermeneutika a aplikovaná teologie.

JEŽÍŠ A JANOVY LISTY

Biblické texty na tento týden: Janovy listy

Základní verš

A my jsme spatřili a dosvědčujeme, že Otec poslal Syna, aby byl Spasitelem světa. (1 J 4,14)

Šíří falešný učitelé mezi věřícími mylné učení? Setkáváte se s nesprávnými názory na podstatu a přirozenost Ježíše Krista? Pozorujete v církvi zápas o moc? Slyšeli jste už někdy kázat teologické nepravdy? Znáte lidi, kteří potřebují získat jistotu spasení? Víte o těch, kteří si potřebují uvědomit, že víra musí vést k poslušnosti zákonu?

Připomíná vám to současnou církev?

Takovými problémy se Jan zabíral téměř před dvěma tisíci lety ve svých třech krátkých listech zaznamenaných v Novém zákoně.

Jak pravdivá jsou Šalomounova slova: „Pod sluncem není nic nového“! (Kaz 1,9)

Jan se však nesoustřeďuje jen na tyto problémy. Pozornost čtenáře zaměřuje na Boha Otce a jeho Syna. Hovoří o tom, kdo jsou, co pro nás vykonali a dosud konají a jak na to máme reagovat.

Týden ve zkratce

Proč věříme, že tyto verše napsal Jan? Komu je adresoval? Co jej znepokojovalo? Jakým způsobem vyjadřuje své obavy? Co nám říká o Ježíši? Jaké zaslíbení si můžeme přivlastnit z těchto listů?

OD KOHO A KOMU – AUTOR A ADRESÁTI

První list Janův začíná bez oficiálního úvodu. Z nějakého důvodu se autor nepředstavuje. V druhém a třetím listu se autor představuje jen jako „starší“. V těchto dvou listech máme také informaci o tom, komu jsou adresovány – druhý je určen jistě vyvolené paní a třetí člověku jménem Gáius. Tyto informace jsou velmi stručné a nechávají mnoho nezodpovězených otázek. O autorovi se nejvíce dovídáme z listů samotných.

Stejný styl a slovník naznačuje, že autorem prvního, druhého a třetího listu je tentýž člověk. Co nám tyto tři listy prozrazují o autorovi? Při čtení se kromě jiného zaměřte na některé výrazy, kterými oslovuje adresáty svých listů. 1 J 1,1–3; 2,1.18; 4,4; 2 J 1.12; 3 J 1.13.14

Autor byl nepochybně Ježíšovým očitým svědkem. Zastával vedoucí postavení v církvi. Zdá se také, že měl velmi blízký vztah k adresátům, protože je nazývá „děti“, což je projev něžného citu. Vícekrát píše, že doufá, že se mu podaří je navštívit. Blízká podobnost s výrazy a myšlenkami v evangeliu podle Jana a svědectví církevních Otců potvrzují, že autorem je apoštol Jan.

Z listů jasně vyplývá, že Jan své spoluvěřící miloval a zajímal se o ně. Chtěl, aby byli silní v Pánu. Sotva můžeme pochybovat o tom, že láska, kterou jim projevil, ve značné míře podpořila vliv jeho slov. Je to důležité ponaučení pro všechny, kteří chtějí být svědky Ježíše Krista a pravd, které své církvi dal.

Jedna věc je mít poznatky o Bohu, plánu spasení, druhém příchodu a sobotě. Co se však stane s naším svědectvím, pokud náš život nebude odrážet Boží lásku? Můžeš mít pravdu v tom, co říkáš; kolik však mohou lidé vycítit z tvých slov lásky a zájmu?

OBSAH LISTŮ

V prvním Janově listu nacházíme mnoho důležitých námětů. Nezdá se však, že by je apoštol rozebíral postupně jeden za druhým. Tento poznatek vedl mnohé učence k závěru, že Jan představuje své myšlenky cyklickým způsobem. To znamená, že se k nim vrací – ale z různých úhlů pohledu; mluví o stejné věci, ale vždy z jiné perspektivy.

Přečti si 2 J 1–13. Sleduj přitom myšlenkovou linii autora:

2 J 1–3 _____

2 J 4 _____

2 J 5.6 _____

2 J 7–11 _____

2 J 12.13 _____

V prvních dvou listech se Jan zaobírá falešnými učiteli, kdežto ve třetím se o nich vůbec nezmiňuje. Jaká souvislost je mezi těmito listy? Je možné, že všechny tři listy rozebírají podobnou situaci, ale z různých pohledů. Zatímco první a druhý list varuje před falešnými učiteli, třetí list zřejmě ukazuje, jak se v jednom konkrétním případě vedení církve snažilo tento problém řešit.

V druhém listu apoštol vyjadřuje vděčnost za to, že děti jisté vyvolené paní chodí v pravdě. Mluví také o lásce a poslušnosti. Potom se soustředí na falešné učitele, o kterých se už zmínil ve svém prvním listu. Znovu se zabývá pojmem „antikrist“. Na závěr Jan vyjadřuje touhu navštívit své adresáty a odevzdává jim pozdravy.

Jan klade velmi silný důraz na lásku a přitom se nevyhýbá otázkám pravého učení a nebojí se mluvit o teologických omylech. Jak bychom se měli zachovat, když se setkáme s nesprávným teologickým názorem?

ÚČEL NAPSÁNÍ JANOVÝCH LISTŮ

Jan se několikrát zmiňuje o tom, co jej vedlo k napsání prvního listu. Jaké důvody uvádí?

1 J 1,4 _____

1 J 2,12–14 _____

1 J 5,13 _____

Všechny tyto výpovědi jsou pozitivní. Z kontextu však vyplývá, že je musíme chápat v souvislosti s vážnými problémy v církvi, na které První list Janův reaguje. Tento list se velmi ostře vyjadřuje o falešných učitelích. Nazývá je antikristy. Výraz antikrist nacházíme čtyřikrát v prvním listu a jednou v druhém listu. Nikde jinde se v Bibli nevyskytuje.

Tito antikristové mají chybné názory na Ježíše Krista. Jejich nesprávný postoj ke Kristu se pak odráží ve způsobu jejich života. Jan cítil nezbytnost vyjádřit se k jejich působení v církvi a k tomuto problému se postavil zcela jednoznačně a nekompromisně.

Hlavním posláním listu je však upevnit obraz skutečného křesťana. V protikladu k nesprávným teologickým a etickým názorům falešných učitelů Jan obhajuje jednotu Otce a Syna, přijetí odpuštění a život podle principů lásky. Povzbuzuje členy církve ve víře a vybízí je ke vzájemné lásce. Zřejmě doufá, že se mu podaří získat zpět některé z těch, co z církve odešli.

Druhý list má varovat členy církve před nesprávným učením a etikou falešných učitelů, o kterých psal v prvním listu.

V třetím listu se Jan zabývá touhou některých věřících ovládat druhé a zastávat v církvi mocenské pozice. Diotrefes se snaží prosadit jako vedoucí sboru a využívá přitom problém hereze k tomu, aby si založil svoji vlastní mocenskou základnu.

Jan nezlehčuje vážnost těchto problémů tím, že je řeší důrazem na pozitiva. Vidíme v tom velmi důležitý princip. Jak snadno se může stát, že v boji proti nesprávnému učení se soustředíme na blud samotný na úkor pravdy! Jak řešíš to, co považuješ za špatné? Soustředíš se na blud namísto pravdy? Jak je možné řešit problémy pozitivnějším způsobem?

JANOVY LISTY O JEŽÍŠI

S Ježíšem se setkáváme v celém prvním listu. Ježíš vlastně tvoří jeho jádro. Jak nám jej tento list představuje?

1 J 1,1 _____

1 J 1,2; 5,20 _____

1 J 1,3; 4,15 _____

1 J 2,1 _____

1 J 2,8 _____

1 J 2,22 _____

1 J 4,14 _____

1 J 5,20 _____

I když v prvním listu je vzpomínán Bůh Otec častěji než Ježíš, problémem bývalých i stálých členů těchto sborů bylo věřit v Syna – Ježíše Krista. Členové církve a falešní učitelé byli zřejmě zajedno v otázce podstaty a přirozenosti Otce, ale když začali diskutovat o Ježíši, o jeho lidské a božské přirozenosti, nedokázali se shodnout. Spornou otázkou bylo, zda „Ježíš Kristus přišel v těle“ a zda je Ježíš skutečně „Kristus“ (1 J 4,2; 2,22).

V tomto sporu Jan jasně trvá na tom, že není možné oddělit Otce od Syna. Dokonce i dnes si někteří myslí – včetně některých křesťanů –, že mohou mít vztah s Bohem Otcem, aniž by stáli o Ježíše. Ježíš je pro ně jen úžasným člověkem. Jan však říká: Jestliže víš o Ježíši, ale nepřijímáš jej jako Mesiáše a Božího Syna, nemůžeš mít spásný vztah s Bohem Otcem.

První list Janův má 105 veršů. O Ježíši se mluví asi ve 45 verších. Co nám to prozrazuje o důležitosti a významu Ježíše Krista v tomto listu? Jaké místo zaujímá Ježíš v tvém chápání pravdy? Nevěnuješ mnoho času různým datům, mapám, schémátům a naukám v porovnání s Ježíšem samotným, jeho odpuštěním a milostí? Proč je tak důležité soustředit se především na Krista? (Viz J 17,3.)

JANOVY LISTY O JEŽÍŠOVĚ SLUŽBĚ

Janovy listy nejen představují Ježíše z různých pohledů – hovoří, že je od počátku (1 J 1,1), přišel v těle (1 J 4,2), zůstal spravedlivý, čistý a bez hříchu (1 J 2,1; 3,3,5) – ale také zdůrazňují jeho službu a dílo.

To, kým Ježíš je a co dělá, spolu velmi úzce souvisí. Nesprávné chápání Ježíšovy božsko-lidské přirozenosti nás může dovést k odlišnému chápání plánu spasení a problému hříchu. Můžeme hřích začít zlehčovat nebo ho dokonce popřít (1 J 1,6–10). Tento postoj pak ovlivní naše křesťanské chování a morálku.

Co nám Jan říká o Ježíšově službě a díle? Jaká zaslíbení vyplývají z toho, co pro nás Ježíš udělal a stále dělá?

1 J 1,7 _____

1 J 2,25 _____

1 J 2,28 _____

1 J 3,8 _____

1 J 3,16 _____

1 J 5,18 _____

2 J 3 _____

To, co pro nás Ježíš učinil jako Spasitel a co pro nás dělá jako náš Přímluvce, si vyžaduje určitou odpověď. Odpuštění hříchů, jistota spasení, dar Ducha svatého, naděje na druhý příchod a příslib, že budeme jako on a že ho uvidíme, nemůže nechat naše srdce chladné. Věříme v něj, milujeme jej, kráčíme s ním, posloucháme ho a zůstáváme v něm a v jeho učení.

Vrať se k uvedeným zaslíbením. Které z nich je pro tebe důležité a proč? Jak si můžeš lépe uvědomovat bohatství těchto zaslíbení?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si celý První list Janův, abys získal přehled o obsahu tohoto důležitého listu.

„Jak ubíhaly roky a počet věřících rostl, Jan pracoval pro své bratry stále věrněji a horlivěji. Pro církve nastala velmi nebezpečná doba. Všude se objevovaly satanovy klamy. Satanovi poslové se zkreslováním a lží snažili vyvolat odpor proti Kristovu učení. Církve tak začaly ohrožovat rozkoly a falešná učení. Někteří z těch, kdo se hlásili ke Kristu, tvrdili, že je jeho láska osvobozuje od poslušnosti Božího zákona. Naproti tomu mnozí jiní učili, že je nutné zachovávat židovské zvyky a obřady a že ke spasení stačí pouhé dodržování zákona bez víry v Kristovu krev. Další se zase domnívali, že Kristus byl sice dobrý člověk, ale popírali jeho božství. Někteří předstírali, že jsou věrní Božímu dílu, ale přitom to byli podvodníci, kteří svým jednáním zapírali Krista a jeho evangelium. Protože sami žili v hříchu, vnášeli do církve mylná učení. Mnozí tak zabloudili v labyrintu pochybností a klamů.

Jan byl hluboce zarmoucen, když viděl, jak se do církve vkrádají tyto zhoubné bludy. Uvědomoval si, jaká nebezpečí církvi hrozí, a rychle a rozhodně se jim postavil. Jeho dopisy jsou prodchnuty duchem lásky. Případá nám, jako by je psal perem namáčeným v lásce. Když se však setkal s lidmi, kteří přestupovali Boží zákon, a přitom prohlašovali, že vedou bezhříšný život, bez váhání je před jejich hrozným omylem varoval.“ (PNL 319; AA 553.554)

Otázky k přemýšlení

- 1. Předpokládejme, že by Ellen Whiteová psala pro současnou církev. Nad jakými tématy by se zamýšlela? Jaké teologické problémy se dnes v církvi řeší? Podobají se těm, kterými se zabýval Jan? Můžeme se od Jana naučit něco, co by nám mohlo pomoci při jejich řešení?**
- 2. Jako adventisté věříme, že jsme dostali poslání zvěstovat pravdy, které jiné církve neznají. (Pokud bychom neměli toto poslání, jaký smysl by měla naše existence?) Jakým způsobem můžeme při zvěstování lépe odrážet dobro a lásku, které musí provázet naši svědeckou službu? Je hrozné pomyslet na to, kolik lidí oslovených naším poselstvím ho nikdy nepřijalo kvůli nedostatku vlídnosti, zdvořilosti a lásky v našich sborech. Jakým způsobem můžete jako třída nebo jako jednotlivci pomoci svému sboru lépe projevat Boží lásku?**

OSOBNÍ ZKUŠENOST SE „SLOVEM ŽIVOTA“

**Biblické texty na tento týden: Dt 4,1–4; 1 K 15,4–8;
1 J 1,1–4.5; Zj 19,13**

Základní verš

Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem. (1 J 1,3)

Před soudem stojí muž obviněný z vraždy. Hlasitě se zapřísahá, že je nevinný, že se ničeho nedopustil a že dokonce ani nebyl na místě, kde k zločinu došlo. Jeho slova nepůsobí přesvědčivě. Jen na základě jeho slov by byl člověk v pokušení mu nevěřit.

Pak jsou však předvoláni očití svědci, kteří jeden po druhém tvrdí totéž: Obžalovaného viděli někde jinde než na místě činu. I když se jednotlivé detaily liší – v závislosti na tom, kde se svědci v daném okamžiku nacházeli – jejich svědectví vítězí a muž je uznán za nevinného.

Podobným způsobem začíná Jan svůj list. Tvrdí, že patří mezi očitě svědky, kteří se díky tomu, že Ježíše viděli a osobně s ním chodili, mohou o tuto život proměňující zkušenost podělit s druhými.

Týden ve zkratce

Proč je Ježíš „Slovo života“? Co Jan sledoval tímto úvodem? Můžeme být i my dnes očitými svědky Ježíše Krista? Jakou úlohu plní společenství v životě křesťana?

ÚVOD JANOVA PRVNÍHO LISTU

Přečti si 1 J 1,1–4. Co nám Jan chce těmito slovy říci? Jakou naději si z těchto veršů můžeš vzít? Na základě čeho mu věříš?

V úvodu svého listu Jan připomíná, že je spolu s dalšími očitým svědkem „Slova života“. Druhý verš blíže vysvětluje pojem „život“ a spolu s první částí třetího verše vyzdvihuje toto svědectví.

S čím souvisí Janův výrok o „Slovu života“?

V prvním až třetím verši Jan uvádí sedm výpovědí: (1) Co bylo od počátku, (2) co jsme slyšeli, (3) co jsme na vlastní oči viděli, (4) na co jsme hleděli, (5) čeho se naše ruce dotýkaly, (6) co jsme viděli a (7) co jsme slyšeli. Potom končí slovy: „...zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem.“ (v. 3)

Jan začíná těmito slovy zřejmě proto, aby si věřící plně uvědomili realitu Boha, který žil zde na zemi prostřednictvím Ježíše. Chce, abychom poznali věčný život, společenství a radost, kterou můžeme prožívat díky Ježíši, jehož on slyšel, viděl a kterého se i dotýkal.

Co znamená mít radost v Pánu? Jak tomu rozumíš a jak to prožíváš? Setkal ses s křesťanem, který se dokáže vždy „radovat“? Jak máme chápat zaslíbení o radosti, když se v životě často setkáváme s bolestí a utrpením?

PRVNÍ JANOVA JEDNA A JAN JEDNA

Ti, co znají Janovo evangelium, zpozorní, když začnou číst První list Janův. Zjistí totiž, že úvod listu se podobá úvodu evangelia.

Přečti si 1 J 1,1–5 a porovnej to s J 1,1–5. Co mají tyto verše společného?

Oba texty začínají téměř stejně. Výrazem „počátek“ se vracejí do minulosti. Jde o zjevný odkaz na Gn 1,1 – stvoření. Oba rozlišují mezi Bohem Otcem a Slovem, i když dále mluví o jejich velmi úzkém spojení. V obou textech je také použit obraz „života“ a „světla“. Tyto dvě části mají bezpochyby mnoho společného.

Ale jsou tady i rozdíly.

Jaké důrazy nacházíme v J 1,1–5, s kterými se nesetkáváme v 1 J 1,1–5?

Janovo evangelium klade silný důraz na Ježíše jako Boha a Ježíše jako Stvořitele. I když plný titul „jeho Syn Ježíš Kristus“ v 1 J 1,3 poukazuje na Ježíšovu lidskou i božskou přirozenost, výraz Bůh není v úvodu prvního listu použit přímo na Ježíše, jak je tomu v úvodu Janova evangelia. Evangelium také velmi jasně hovoří o Ježíši jako Stvořiteli. Nic, co bylo stvořeno, nebylo stvořeno bez něj. Nedokážeme si představit, jak jasněji se mohl Jan vyjádřit nejen o Kristově božství, ale i o jeho stvořitelském díle.

První list Janův také zdůrazňuje úlohu očitých svědků a jejich svědectví (původ jejich autority), což svědčí o nestrannějším a méně „osobním“ pohledu. Tento důraz v Janově evangeliu nenacházíme.

Oba texty však zjevují pravdu o Ježíši, která je ústředním bodem plánu spasení.

Zamysli se nad Ježíšovým životem. Jak jednal? Co říkal? Proč trpěl? Polož si otázku: Proč to všechno udělal? Uvažuj o tom, že tento Člověk byl také Bůh, Stvořitel. Přináší ti to naději a povzbuzení? Pomáhá ti to lépe zvládat problémy a těžkosti života?

**Co podle tebe znamená výraz „Slovo života“? Proč je Ježíš takto nazván?
1 J 1,1,2**

O „Slovu života“ je zmínka v 1 J 1,1. Výraz „Slovo“ nacházíme i v J 1,1–3, kde se vztahuje přímo na Ježíše. Ve Zj 19 je jezdec na bílém koni nazván „Slovo Boží“ a také zde toto označení patří Ježíši (Zj 19,13). Protože v Janových spisech výraz „slovo“ v určitých kontextech označuje Ježíše, je zřejmé, že i v 1 J 1,1 se vztahuje na Ježíše.

Totéž platí pro výraz „život“. Sám Ježíš se nazývá „cesta, pravda i život“ (J 14,6). Z toho vyplývá, že „život“ v 1 J 1,2 se také vztahuje na Krista. Tento výraz – „Slovo života“ – je proto vhodným pojmenováním Ježíše Krista.

Co jiného z těchto veršů dokazuje, že když Jan použil výraz „Slovo života“, měl na mysli Ježíše?

Někteří lidé tvrdí, že výraz „Slovo života“ znamená zvěst evangelia. Kontext však mluví ve prospěch Ježíše Krista. I když je možné uslyšet zvěst o Ježíši na vlastní uši, mnohem těžší je vidět ho očima. Je nemožné dotýkat se rukama „Slova života“, jestliže by tento výraz znamenal zvěst evangelia. Slyšet, vidět a dotýkat se nějakého člověka dává lepší smysl než slyšet, vidět a dotýkat se evangelia. Navíc, slova „Ten život . . . byl u Otce a nám byl zjeven“ (1 J 1,2) také naznačují, že když Jan hovořil o Slovu a životě, měl na mysli konkrétní osobu.

Co znamená uznat Ježíše jako „Slovo života“? Přečti si následující verše, které ti pomohou lépe pochopit, co vyjadřuje tento výraz a co znamená pro tebe osobně. Gn 1,14; Da 5,23; Mt 8,8; J 1,4; Sk 17,28

OČITÍ SVĚDKOVÉ

Mnozí lidé rádi chodívají na různé sportovní zápasy, koncerty, politické mítinky nebo jiné akce. Na vlastní oči chtějí vidět, co se tam děje, chtějí zažít atmosféru, být jednoduše „při tom“. O tom, co viděli a slyšeli, pak vyprávějí ostatním. Jiní se stávají očitými svědky nedobrovolně, například při automobilové nehodě. Jako svědkové jsou pak předvoláni před soud.

Apoštolové byli očitými svědky Kristova života, smrti a vzkříšení. Život s Kristem je ovlivnil do té míry, že o něm nedokázali nemluvit.

Tak tomu bylo i s Janem. V 1 J 1,1–4 prohlašuje, že byl očitým svědkem Ježíše Krista. Svě tvrzení podpírá slovy, že Ježíše nejen viděl, ale také jej i slyšel a dotýkal se jej. Pravdivost své osobní zkušenosti s Ježíšem se snaží zdůraznit tím, že v uvedených verších tato tvrzení několikrát opakuje.

Jan není jen biblický pisatel, který podává působivé svědectví o událostech, jichž byl svědkem. Co mají následující verše společného s 1 J 1,1–3? Kdo tato slova vyslovil? Co je v pozadí těchto tvrzení?

Dt 4,1–9 _____

Sk 4,20 _____

1 K 15,4–8 _____

Dnes nemůžeme být přímými svědky událostí z Ježíšova života nebo událostí z biblických dějin. To však neznamená, že nemůžeme být očitými svědky Ježíše Krista a toho, co pro nás učinil. Zvláště v dnešním postmoderním světě mohou být naše osobní zkušenosti, naše osobní svědectví o tom, čeho jsme byli „očitými svědky“, mocnějším svědectvím o existenci a dobrotě Pána Boha než historické události popsané v Bibli.

Můžeš se ve třídě podělit o některou osobní zkušenost s Ježíšem?

SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

Někdo řekl, že Bůh nemá vnoučata, jen děti. Křesťanská zkušenost se nedá zdědit. Potřebujeme se rozhodnout odevzdat své srdce Ježíši. Nikdo jiný to za nás nemůže udělat. My sami se musíme rozhodnout, zda se chceme Kristu zcela podřídit. V tomto smyslu být křesťanem je velmi osobní zkušenost.

V prvních verších svého listu Jan přidává další rozměr toho, co znamená být křesťanem. Vyzývá nás, abychom přijali jeho svědectví o Ježíši a tím zakusili společenství s ním a dalšími křesťany. Zvěst o Ježíši buduje společenství. Přijmout Ježíše jako Spasitele, Pána a Dárce věčného života znamená vstoupit do rodiny věřících.

Jaké je podle 1 J 1,3 toto společenství?

Samotný Ježíš položil základy svého společenství – církve (Mt 16,18) a stará se o ni jako pastýř o své stádo (J 10,14–16). Ježíš a jeho církve patří k sobě. Zvěst o Ježíši a evangelium uvádí lidi nejen do společenství s Otcem a Synem, ale i s ostatními věřícími. Existuje nejen neviditelné nebeské spojení, ale také velmi reálné viditelné spojení mezi věřícími. Křesťané mají tu přednost, že se mohou stát částí Kristova společenství a jeho rodiny na zemi.

Jak nám toto společenství v ideální formě představuje Nový zákon? Sk 2,42–47; Ř 12,3–17

Text v 1 J, který tento týden studujeme, končí čtvrtým veršem. Jan ve svém listu vybízí nejen k tomu, aby se lidé těšili ze společenství s Bohem a věřícími, ale přeje si, aby jejich radost byla úplná.

Verš čtvrtý navazuje na předcházející verše. Naše radost je úplná, protože se zjevil Ježíš – „věčný život“. Tento verš však má spojitost i s následujícím textem Janova prvního listu, ve kterém nám Jan představuje Ježíše a jím vydané spasení a život s Bohem (tedy život lásky). Nakonec předvídá i budoucí zjevení našeho Pána. 1 J 1,1–4 tedy přemostuje čas od doby Ježíšovy preexistence až po konečné završení při Kristově druhém příchodu.

Být součástí křesťanského společenství je předností. Jakou zkušenost máš s křesťanským společenstvím? Jak se z něho můžeš více těšit? Co můžeš udělat pro to, aby i druzí mohli prožívat radost ze společenství?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti text na stranách 216.217 (DA 340).

„Jan, který Ježíše osobně znal, se touží o své poznání podělit se svými čtenáři, aby se i oni mohli těšit ze společenství, z kterého se těší on s Otcem a Synem. Vyjadřuje tuto touhu a zároveň potvrzuje božství, věčnost a vtělení Syna. Toto úžasné poznání vyjadřuje jednoduchým a současně důrazným způsobem, aby čtenáři – tehdejší i dnešní – neměli pochybnosti o základu křesťanské víry, podstatě a díle Ježíše Krista.“ (7BC 629)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jako třída spolu přemýšlejte nad tím, co jste prožili s Ježíšem jako „očítí svědkové“. V čem jsou vaše zkušenosti podobné? V čem se liší? Co se můžeme naučit ze zkušeností druhých? Jak nám to pomáhá lépe poznat Pána? Může naše zkušenost přinést užitek druhým?**
- 2. Co dělá svědectví očítých svědků tak silné? Proč bychom i přesto neměli věřit každému svědectví očítých svědků? Vždyť lidé někdy lžou nebo prostě nevidí věci v tom správném světle. Zdálo se vám někdy, že jste něco viděli, ale později jste zjistili, že jste se mylili? Podělte se o svoji zkušenost ve třídě. Co dává záznamům očítých svědků v Bibli takovou věrohodnost? Věříme, že jsou pravdivé, protože jsou v Bibli? Anebo jsou v Bibli, protože jsou pravdivé? Anebo obojí?**
- 3. Zamysli se nad otázkou společenství. Proč je společenství pro všechny věřící tak důležité? Co se stane s těmi, kteří se chtějí „osamostatnit“ a žít nezávisle na Kristovu tělu? Na druhé straně, jaké potenciální nebezpečí hrozí, když je člověk příliš závislý na druhých nebo na církvi? Jak dosáhnout správné vyváženosti?**
- 4. Jak můžeš pomoci svému sboru, aby byl citlivější na potřeby svých členů a plnil tak základní poslání společenství, jak jsme to viděli v rané církvi? V kterých oblastech může tvůj sbor dosáhnout zlepšení?**

CHODIT VE SVĚTLE ZNAMENÁ ODVRÁTIT SE OD HŘÍCHU

**Biblické texty na tento týden: J 3,19; 8,12; Ř 3,10–20;
1 Tm 1,15; 1 J 1,5–2,2**

Základní verš

Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očisťuje nás od každé nepravosti. (1 J 1,9)

V roce 1982 bylo vystaveno zvláštní dílo moderního umění. Šlo o brokovnici, která byla připevněna ke křeslu. Toto umělecké dílo jste mohli obdivovat tak, že jste si sedli do křesla a hleděli přímo do hlavně pušky. Účinek tohoto uměleckého díla byl zesílen tím, že tato puška byla nabitá, odjištěná a načasovaná tak, že mohla vystřelit v kteroukoli chvíli v průběhu následujících sto let. Jistý údiv vzbudila skutečnost, že lidé čekali v řadách na chvíli, kdy si budou moci do tohoto křesla sednout a dívat se do hlavně, přestože věděli, že puška může kdykoli vystřelit.

Není to pokoušení osudu?

Zrovna tak si lidé zahrávají s hříchem. Myslí si, že mu mohou „zírat do tváře“ a potom odejít, aniž by utrpěli nějakou újmu. Jestliže si s ním zahrávají, hřích je – na rozdíl od vystavené pušky – v konečném důsledku zabije.

Tématem tohoto úkolu bude Janův pohled na hřích a jeho řešení v Ježíši Kristu.

Týden ve zkratce

Proč Bible nazývá Boha „světle“? Jakými nesprávnými názory o realitě hříchu se Jan zaobírá v těchto prvních verších? Jaká zaslíbení nám dává jako lék na hřích v našem životě? Proč potřebujeme tato zaslíbení?

SVĚTLO

Přečti si 1 J 1,5. Co má Jan na mysli, když říká, že „Bůh je světlo“? Co tím chce Jan zdůraznit? Ž 27,1; 36,9; Mt 4,16; J 3,19; 8,12; 12,46; 1 Tm 6,16

Světlo je použito v souvislosti s Ježíšem i Otcem. Světlo je Boží sláva. Ukazuje na Boha jako na toho, kdo přináší spasení. V kontextu prvního Janova listu vyzdvihuje Boží vlastnosti – spravedlnost, svatost a dokonalost.

Proč Janovi k vystižení Boží podstaty nestačí říct „Bůh je světlo“, ale dodává, že „v něm není nejmenší tmy“?

Tímto dodatkem chce apoštol co nejsilněji zdůraznit Boží dokonalost a jeho oddělení od hříchu. Pána Boha nemůžeme porovnávat s řeckými a římskými bohy, kterým se přisuzují dobré a zlé vlastnosti. Bůh je absolutní svatost, absolutní dobrota, absolutní spravedlnost. V určitém smyslu je protikladem hříchu, tak jako je světlo protikladem tmy.

Janova zmínka o tmě je novým prvkem, který tvoří přechod k následujícím myšlenkám. Jako padlé bytosti porušené hříchem patříme svojí přirozeností spíše pod vládu tmy než do říše světla. Jestliže je Bůh světlo a my jsme ve tmě, protiklad mezi námi a Bohem – zvláště pokud jde o svatost a spravedlnost – je velký.

Představ si úplnou tmou. Jaké emoce, obrazy a myšlenky v tobě tma vyvolává? Proč tento obraz tak dobře vystihuje hřích a bezbožnost?

PROBLÉM HŘÍCHU

1 J 1,6–10 tvoří jeden celek. Po základních výrocích o Božím charakteru se Jan zabývá názory, které kolují mezi věřícími. A právě tyto názory jsou předmětem jeho kritiky.

Všech pět veršů začíná víceméně stejně – slovem „jestliže“ (říkáme-li). Všimněme si však, že je mezi nimi nápadný rozdíl.

Jakými tvrzeními se ve verších 6, 8 a 10 Jan zabývá? Jaké falešné výroky uvádí a co mají společného?

První prohlášení se týká společenství s Bohem. Lidé tvrdí, že mají společenství s Bohem, ale přitom chodí ve tmě. To znamená, že ve skutečnosti nechodí s Bohem.

Naopak (v. 7), pokud člověk chodí ve světle, výsledkem je pravé společenství. Takoví lidé jsou očištěni od svých hříchů. Chození ve tmě musí mít tedy souvislost se životem v hříchu. Žít v hříchu a tvrdit, že mám společenství s Bohem, je podle Jana lež.

Další dvě tvrzení ve verších 8 a 10 také souvisí s hříchem. I když jsme se vědomě hříchu nedopustili, přesto se v našem životě jeho přítomnost projevuje. Zdá se, že ve verši 8 se Jan staví proti názoru, že lidé mohou být bezhříšní.

Proč je Janův výrok ve verši 10 tak důležitý? Jaké důsledky s sebou přináší názor, že „jsme nezhřešili“?

Všimněte si určité posloupnosti, kterou můžeme vysledovat v těchto verších. Ve verši 6 lidé lžou. Ve verši 8 klamou sami sebe. Ve verši 10 dělají lháře z Pána Boha. Jasně vidíme, že Jan si uvědomuje závažnost problému hříchu a jeho dopad na lidstvo.

Jsi vůči sobě otevřený a čestný, pokud jde o přítomnost hříchu ve tvém životě? Máš sklon jej ignorovat, omlouvat nebo si jej vyčítat? Jaký postoj bys měl zaujmout vůči svým zápasům s hříchem? Co nám pomůže tento správný postoj získat?

ŘEŠENÍ PROBLÉMU HŘÍCHU

V těchto verších se Jan zabývá závažností hříchu. Co je podle něho hřích? V 1 J 3,4 ztotožňuje hřích s porušením zákona. Podle 1 J 5,17 je hřích nepravost. Je to „odbočení“ od Boží vůle, jak je nám zjevena v Písmu. Hřích je také protiklad pravdy. Člověk, který se dopouští hříchu, se odcizuje Bohu a toto odcizení vede k duchovní smrti.

V 1 J 1,7,9 čteme zaslíbení, která nám pomáhají překonat problém hříchu. Jaká zaslíbení jsou v těchto verších uvedena? Jak je můžeme přijmout a uplatnit v našem životě?

Odpuštění hříchů je možné jen díky Kristově oběti na kříži a jeho prolité krvi. Porušili jsme zákon a zasluhujeme si smrt. On však zemřel namísto nás a vysvobodil nás z věčného odsouzení, které nás za naše přestoupení čekalo. Ba co víc, jeho krev nás očistila od každého hříchu.

Je však nevyhnutelné, abychom svůj hřích vyznali. Sloveso „doznávat“ v 1 J 1,9 může také znamenat připustit, uznat, přiznat si. Text nemluví o tom, komu má být hřích vyznaný. Jistě je zde myšleno, že se máme vyznávat Bohu, protože v další části tohoto verše čteme, že jestliže své hříchy vyznáváme, Bůh je tak věrný a spravedlivý, že nám naše hříchy odpouští. Vyznání hříchů však může zahrnovat také veřejné vyznání před těmi, kterým jsme svými hříchy ublížili. Odpustit hřích nám však může jen Bůh.

Verš 1 J 1,9 má také nádech určitého příkazu. Své hříchy máme předložit Bohu; on nám je odpustí a očistí nás. Kvůli hříchu na nás leží vina – proto potřebujeme odpuštění. Kvůli hříchu se stáváme nečistými – proto potřebujeme očištění. Prostřednictvím Ježíše Bůh připravil způsob, jak můžeme získat obojí.

**V kterých oblastech svého života potřebuješ něco změnit, abys měl z těchto nádher-
ných zaslíbení větší užitek? Co ti brání odevzdat všechny hříšné způsoby Bohu?**

V 1 J 2,1 nás Jan vyzývá, abychom nehřešili. Jak máme chápat tuto výzvu?

Tento verš navazuje na výklad o chození ve světle, který následoval po výroku, že Bůh je světlo. Jestliže chceme žít ve společenství s ním a jeho dětmi, musíme chodit ve světle; a chodit ve světle znamená vzdát se hříchu (1 J 2,1).

Jan věřící oslovuje laskavým a důvěrným způsobem „děti“ a uvádí jeden z důvodů, proč píše tento list – aby už více nehřešili. Ale ani když se vzdají hříchu, Jan nenaznačuje, že už dosáhli naprosto bezhříšného života.

Proč Jan vyvažuje svoji výstrahu nehřešit slovy „Avšak zhřeší-li kdo“? Viz 1 Kr 8,46; Ř 3,10–20; 1 Tm 1,15.

Toto zamyšlení nad hříchem by mohl někdo pochopit nesprávně a myslet si, že na hříchu nezáleží. „Netvrd, že jsi bez hříchu; tak či tak jsi hříšník. Proto žij svůj život a netrap se, když zhřešíš.“

Jan musí vyvážit svůj výrok o hříchu a činí tak v 1 J 2,1. Cílem Kristova učedníka je nehřešit. Křesťané musí připustit a uznat, že jsou hříšníci, a přece musí usilovat žít bez hříchu.

Současně Jan nechce, abychom si začali myslet, že můžeme být zcela bezhříšní. Proto hned po výstraze, abychom nehřešili, dodává: „Avšak zhřeší-li kdo, máme u Otce přimluvice...“ To svědčí o jasném vědomí existence hříchu v životě křesťanů. Dokonce i posvěcení a upřímní křesťané se mohou dopustit hříchu. Všichni členové církve jsou žel vystaveni reálné možnosti, že zhřeší. Proto potřebují pomoc. Potřebují někoho, kdo by jim pomohl vzeptit se pokušení, potřebují také někoho, kdo se za ně přimluví, když zhřešili.

Jak se naučit žít v napětí, že jsme hříšníci, a přece nás Bible vyzývá nehřešit?

ÚTĚCHA PRO KŘEŠŤANA

Verše 1 J 2,1.2 obsahují úžasná slova, která potěší kající hříšníky a naplní je nadějí a odvahou. I přes hřích, vinu a strašné následky, které naše hříchy mají, existuje řešení. Jan už vzpomínal odpuštění a očistění hříchů. Nyní se opět vrací k tomuto tématu a říká, že Ježíš Kristus je zárukou našeho odpuštění.

Jak? Zprvė, Ježíš je náš přímlyuce, který zasáhne v náš prospěch. Tento přímlyuce je ztotožněný s Mesiášem (Kristem), který je spravedlivý. Spravedlnost byla v 1 J 1,9 připsána Bohu Otcı. V 1 J 2,1 je připsána Synu. Právě díky svému spravedlivému charakteru se může za nás přímlyovat.

Zadruhé, naše odpuštění je zajištěno díky tomu, že Ježíš svojí obětí smrtí dosáhl smřění, odčinění. To znamená, že zaplatil mzdu za naše hříchy. Náš dluh, který bychom sami nikdy nesplatili, zaplatil Ježíš za nás.

Jan představuje Ježíše jako obět a prostředníka. V kontextu Nového zákona to znamená, že Ježíš žil mezi námi bezhříšným životem, zemřel na kříži, vstal z mrtvých a vystoupil na nebesa, kde se za nás přímlyová.

Výraz „paraklétos“, přeložený v 1 J 2,1 jako přímlyuce, se překládá různě, například utěšitel, pomocník, obhájce, prostředník apod. (J 14,16.26; 15,26; 16,7; 1 J 2,1). Jde o osobu, která je povolána postavit se za někoho a hájit jej. „Paraklétos“ může být člověk, který pomáhá příteli. V Janově evangeliu je Duch svatý pomocník. V Prvním listu Janově je Ježíš pomocník a přímlyuce (1 J 2,1).

Když mluvíme o Ježíši jako o našem přímlyuci a potěšujeme se tím, že skrze něj nám mohou být odpuštěny naše hříchy, musíme být opatrní a nevzbuzovat dojem, že Otec je zlý a tvrdý a nějaký prostředník ho musí přesvědčit, aby nám odpustil. Takový obraz Boha by neodpovídal skutečnosti. Byl to přece Otec, kdo poslal svého Syna na zem kvůli nám (J 3,16). V jednom z předešlých veršů jsme přece četli, že Bůh je věrný a spravedlivý a že nás očistil (1 J 1,9). Ježíš nemusí Otce uklidňovat. Naopak, Otec je ten, kdo prostřednictvím Ježíše zjevil svoji touhu nás spasit.

Na základě toho, co jsme přečetli, jak rozumíš úžasným zaslíbením z 1 J 2,1.2? Co říkají o našem každodenním chození s Bohem? Jaké změny by měly přinést do našeho života?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Cesta k vnitřnímu pokoji si přečti kapitolu Největší potřeba člověka. (CVP 25-28; SC 37-41)

„Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpustí a očistí nás od každé nepravosti.“ (1 J 2,1.12; 1,9) Podmínky získání Boží milosti jsou jednoduché a přiměřené. Bůh od nás nevyžaduje, abychom si odpuštění zasloužili tím, že uděláme něco nesnadného. Nemusíme se vydávat na dlouhé a únavné poutě ani činit pokáně tak, že bychom si způsobovali bolest, abychom se zalíbili nebeskému Bohu nebo si odpykali svá přestoupení. „Kdo vyznává a opouští svůj hřích, dojde slitování.“ (Př 28,13)

Kristus před Božím trůnem prosí za svou církev, prosí za ty, které vykoupil svou krví. Staletí ani tisíciletí nemohou oslabit moc jeho oběti smíření. Ani život, ani smrt, ani výšiny, ani hlubiny nás nedokážou odloučit od Boží lásky, která je v Kristu Ježíši. Ne proto, že bychom se ho tak pevně drželi, ale proto, že on nás tak pevně drží. Kdyby naše spasení záviselo na našem vlastním úsilí, nemohli bychom být zachráněni; závisí však na Bohu, který stojí za všemi zaslíbeními.“ (PNL 318; AA 552.553)

Otázky k přemýšlení

- 1. Podělte se o to, jaké pocity a představy ve vás vyvolává tma (část na neděli). Pomáhá vám to lépe pochopit, nejen co znamená být nespravedlivý, žít v hříchu, ale také co znamená chodit v Božím světle?**
- 2. Mohl bys nějakým způsobem pomoci těm, kteří jsou tak zatíženi hříchem a vinou, že jsou připraveni zcela se vzdát Boha? Jaké zaslíbení a povzbuzení bys jim nabídl? Znáš příklady z Bible, kdy Bůh odpustil i velmi těžký hřích?**
- 3. Někteří lidé si myslí, že dřív, než budou spaseni, musí být zcela osvobozeni od všech hříchů. Jak vyřešit tento problém, aniž bychom současně nevyvolali dojem, že na hříchu nezáleží?**

CHODIT VE SVĚTLE ZNAMENÁ ZACHOVÁVAT JEHO PŘIKÁZÁNÍ

**Biblické texty na tento týden: Lv 19,18; L 14,26;
J 3,20,13; 1 Tm 2,4; 2 Pt 3,18; 1 J 2,3-11**

Základní verš

Podle toho víme, že jsme ho poznali, jestliže zachováváme jeho přikázání. (1 J 2,3)

Za jedním kazatelem přišel manželský pár, který se dostal do vážného problému. Manžel udržoval mimomanželský vztah. A ne jeden, bylo jich víc. Manžel se snažil uklidnit svoji manželku a situaci vyřešit tím, že jí řekl, že i když byl s jinými ženami, neznamená to, že ji nemá rád. Tím vlastně chtěl vyjádřit, že ji miluje víc než ty ostatní.

Toto jeho „vyznání“ však problém nijak nevyřešilo. Právě naopak. Situace se ještě víc zkomplikovala. Proč? Protože slovy nemůžete vyjádřit lásku, když vaše činy svědčí o opaku.

V tomto úkolu budeme mluvit o tom, co znamená znát a milovat Pána Boha a jak se to projevuje v našem životě.

Týden ve zkratce

Stačí o Bohu jen něco vědět, abychom mohli říct, že ho známe? Jakou úlohu má poslušnost Božímu zákonu v našem vztahu s Bohem? Co Jan říká o Ježíši jako vzoru jednání? Jaké je „nové přikázání“, které Jan dává, a čím je vlastně „nové“?

V části 1 J 2,3–5 se výraz „podle toho víme“ („a po tomž známe“ – PBK) vyskytuje dvakrát. Co tedy podle Jana křesťané vědí?

Zaprvé vědí, že poznali Boha (v. 3), a zadruhé, že jsou „v něm“ (v. 5). Vzhledem k tomu, o co všechno jde – buď o věčný život, anebo o věčnou záhubu (viz J 5,29) – jsou tyto dva poznatky skutečně velmi důležité.

Současně musíme být opatrní, abychom nezačali samotné „poznání“ považovat za prostředek spasení. Právě to je druh hereze, kterým se tady i na jiných místech Jan zabývá, kdy vyvrací názor, že samotné poznání může člověka vykoupit.

„Poznání“ (gnosis) bylo ve starověkých náboženstvích klíčovým pojmem. V náboženském světě několika prvních století po Kristu šlo o důležitý koncept. Pravděpodobně v průběhu 2. století se na základě tohoto konceptu mezi křesťany vypracovala ucelená hereze (bludné učení) zvaná gnosticizmus. Gnostikové projevovali malý zájem o mravní chování (jednání). Důraz kladli na mystickou (tajemnou) zkušenost a fantastický mýty o Bohu a podstatě lidstva. Podle nich mohl člověk získat spasení spíše prostřednictvím tohoto tajemného poznání než vztahem s Bohem skrze víru.

Jak nám význam slova „poznat“ objasňují další novozákonní verše? Mt 13,11; L 1,34,77; J 17,3; Ř 3,20; 1 K 8,1; 1 Tm 2,4; 2 Pt 3,18; 1 J 4,8

V Novém zákoně má slovo „poznat“ nebo „poznání“ teoretický a teologický význam. Ale vyjadřuje také vztah. Poznat Boha znamená mít s ním velmi důvěrný, blízký vztah. Poslušnost a láska svědčí o tomto vztahu. Teoretická a zkušenostní stránka poznání musí jít ruku v ruce.

I když Jan často používá sloveso „poznat“, vyhýbá se podstatnému jménu „poznání“. Možná se rozhodl tento termín radši nepoužívat, aby se vyhnul případným nedorozuměním se zastánci gnosticizmu.

Znáš Pána Boha, anebo o něm máš jen poznatky? Jaký je rozdíl mezi těmito dvěma chápáními? Pokud ve tvém případě platí druhá možnost, jak to můžeš změnit?

ZACHOVÁVAT JEHO PŘIKÁZÁNÍ

Za dob apoštola Jana o sobě mnozí tvrdili, že znají Boha. A jistě to mnozí tvrdí i dnes. Něco takového může říct kdokoli. Vědět o jeho existenci nebo jej znát ze svědectví druhých však nestačí.

Co je podle Jana vnějším důkazem toho, že člověk zná Boha? Co o tom píše Jan na jiných místech? J 14,15,21; J 15,10; 1 J 3,22,24; 5,3; Zj 12,17; 14,12
Která myšlenka spojuje všechny tyto verše?

Jan i Ježíš říkají, že je velmi důležité zachovávat přikázání. Tento výraz se v Janových spisech vyskytuje poměrně často. Zachovávaní přikázání je znamením toho, že známe Boha (Ježíše) a máme k němu blízký vztah. Láska a poslušnost patří k sobě. Zájmeno „ho“ ve větě „že jsme ho poznali“ (v. 3) se může vztahovat buď na Boha Otce, nebo na Ježíše a je trochu dvojnásobné – pravděpodobně úmyslně. 1 J 2,4 vyjadřuje tutéž pravdu jiným způsobem. Týká se falešného tvrzení těch, kteří říkají, že můžete Boha znát, a přece zanedbávat jeho přikázání. Jan tento názor velmi ostře napadá; toho, kdo něco takového tvrdí, nazývá „lhářem“.

Proč zachovávaní zákona odhaluje naše poznání Boha? Jak to spolu souvisí?

Poznání Boha, o jakém Bible mluví, není jen uznání faktů. Jde o poznání, které vytváří základ pro vztah lásky. Nemůžeme skutečně milovat někoho, koho neznáme. A jestliže někoho milujeme, budeme se chovat určitým způsobem. Člověk, který opravdově miluje svoji manželku, ji nebude podvádět. Může jí vyznávat lásku celé dny a noci; pokud však svým jednáním tuto lásku nedokazuje, potom je – když použijeme Janův výraz – „lhář“.

Naše poslušnost a naše skutky jsou viditelným vyjádřením toho, co nazýváme „znát Boha“. Které další příklady můžeš uvést pro lepší pochopení této pravdy?

CO BY UDĚLAL JEŽÍŠ? (1 J 2,6-8)

Před nějakým časem byla mezi mladými křesťany rozšířená móda nosit náramek s písmeny WWJD. Byla to začáteční písmena anglické věty „What Would Jesus Do?“ (Co by udělal Ježíš?) I když se tomu někteří vysmívali, že je to příliš dětinské, myšlenka, která se za tím skrývala, byla dobrá. Cílem bylo, aby se člověk v situaci, do které se dostal, zamyslel nad tím, co by na jeho místě udělal Ježíš – a snažil se jednat podobně.

Docela dobře se to hodí k tomu, co říká Jan. První část našeho textu zdůrazňovala, že chodit ve světle a znát Boha znamená být mu poslušný. V druhé části Jan vyzývá křesťany, kteří chtějí zůstat v něm a chodit ve světle, aby svým způsobem života následovali Ježíše Krista. Jak to mohou udělat? Potřebují zjistit, jak Ježíš žil, a každý den se mají snažit žít podobně.

Jinými slovy, klást si denně otázku: Co by udělal Ježíš?

Prolistuj si evangelia. Jaké jsou tvé oblíbené příběhy o Ježíši? V kterých příbězích poznáváš, jaký Ježíš vlastně byl? Podobáš se mu?

I když stěžejním poselstvím evangelíí je Ježíšova smrt a jeho vzkříšení, máme dostatek informací i o jeho učení a životě, abychom pochopili, jak by měl člověk žít.

Na to je důležité pamatovat. Často se totiž stává, že se lidé zaměřují jen na Ježíše jako Spasitele a našeho zástupce, ale nemyslí na něj jako na svůj vzor a svého Pána. Jan přijal Ježíše za svého Spasitele a za svůj vzor. V 1 J 1,7 hovoří o očištění Kristovou krví, což ukazuje na jeho zástupnou smrt na kříži. Podle 1 J 2,2 je Ježíš smírnou obětí za naše hříchy. Byl naším zástupcem, náhradou. Avšak v textech, které studujeme v tomto úkolu, se vynořuje další aspekt. Svým životem je nám Ježíš příkladem. Máme kráčet v jeho šlépějích.

Většina z nás se v životě setkává s různými těžkostmi. Zamysli se nad tím, co je tvým největším problémem. Potom si polož otázku: Co by na mém místě udělal Ježíš? Co mi brání zachovat se podobně?

NOVÉ PŘIKÁZÁNÍ (1 J 2,7.8)

Poté, co Jan připomenul, jak důležité je poslouchat přikázání (1 J 2,3.4), se ve verši 7 a 8 zabývá myšlenkou „nového přikázání“. Co je tímto „novým přikázáním“? Odpověď nacházíme v J 13,34, kde se nachází stejný výraz – „nové přikázání“.

Přečti si J 13. Pomáhá nám kontext celé kapitoly pochopit, co je tím „novým přikázáním“?

Poté, co Ježíš svým učedníkům ukázal, co znamená sloužit (totiž když se pokořil a vykonal ponižující úkol – umyl jim nohy), představil své „nové přikázání“. Jeho učedníci se měli navzájem milovat tak, jako je miloval Ježíš.

Něco podobného čteme v 1 J 2,6–8. Jan nejprve říká, že máme chodit a žít tak, jako žil Ježíš. Poté se soustřeďuje na Ježíšovo přikázání v J 13. Právě literární souvislost s J 13,34.35 nám pomáhá pochopit význam 1 J 2,7.8. Přikázání, o kterém Jan mluví, je příkazem k bratrské a sesterské lásce.

Co potom znamenají Janova slova „Nepíšu vám, moji milí, nové přikázání, ale přikázání staré“? Přikázání o lásce k bližnímu je totiž vzpomínáno už ve Starém zákoně (Lv 19,18). A navíc, když Jan psal tento list, bylo Ježíšovo „nové přikázání“ z J 13,34 už přikázáním starým (platným mnoho let).

V jistém smyslu bylo toto přikázání nové tím, že ho Ježíš ve svém životě nepřetržitě uplatňoval. Výjimečným způsobem se projevovalo také v životě jeho následovníků. Ježíšovým prvním příchodem začal nový věk („tma ustupuje a pravé světlo již svítí“ – 1 J 2,8).

Téma Božího zákona spojuje první část studovaného textu (1 J 2,3–6) s druhou částí (1 J 2,7.8). Chodit ve světle a žít jako Ježíš znamená zachovávat přikázání a milovat se navzájem.

Kdy naposledy jsi obrazně řečeno „umyl někomu nohy“? Pokud to bylo už velmi dávno, co ti to říká o tobě a tvém vztahu k druhým? Proč se smrt našeho JÁ, jehož důsledkem je služba druhým, v životě tak těžko realizuje?

MILOVAT DRUHÉ (1 J 2,9–11)

Shrň, o čem hovoří Jan ve verších 1 J 2,9–11.

V 1 J 2,5 je stručná zmínka o lásce. Je zřejmé, že se tady myslí naše láska k Bohu, která se projevuje zachováváním jeho přikázání. Lásky se Jan nepřímou dotkl i v druhé části našeho textu, kdy vzpomenu „nové přikázání“ (v. 6–9). O lásce k druhým křesťanům se však jasně hovoří v poslední části našeho textu (v. 9–11), která také začíná slovy „kdo říká“ (v. 4.6.9).

Verš 9 mluví o členovi sboru, který nenávidí svého bratra. Tento člověk je ve tmě. Verš 10 představuje pozitivní stránku; totiž člověka, který miluje svého bratra. Verš 11 se vrací k nenávisti vůči bratrovi. Takovýto člověk je nejen ve tmě, ale má dokonce zaslepené oči.

Jan se ve svém listu zabývá v první řadě křesťanským společenstvím. To neznamená, že popírá fakt, že křesťané jsou povinni milovat své bližní, dokonce své nepřátele. Tuto problematiku nyní neřeší; věnuje se jiným problémům.

Nenávidět bratra je silné slovo. Možná ho neradi vztahujeme na sebe a své jednání. Radši říkáme, že nás někdo urazil nebo se nás dotkl. Písmo často používá slovo „nenávidět“ v tom smyslu, v jakém ho dnes běžně nepoužíváme. Jak ho máme chápat v následujících verších? Mt 6,24; 24,9.10; L 14,26; J 3,20

Nenávidět v Písmu znamená nejen to, co bychom i my dnes označili za nenávist, ale také jednání, ve kterém upřednostňujeme jednoho člověka před druhým nebo když někoho zanedbáváme. Jinými slovy, nemusíte někým pohrdat, abyste ho nenáviděli. Tak široký je význam tohoto slova v Bibli.

Pokud existuje člověk, kterého nenávidíš – a možná máš k tomu i důvod – polož si otázku: Co by na mém místě udělal Ježíš?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si Gn 39,7–12; Da 3,8–18; Zj 13,16; 14,5.

Chodit ve světle, a tedy zachovávat přikázání, žít jako Ježíš a prokazovat lásku, je obzvlášť důležité na konci světových dějin. Boží zákon byl změněn a otázka pravého uctívání a poslušnosti Stvořiteli vystoupí ještě víc do popředí. V Písmu máme příklady lidí, kteří zůstali věrni i za těch nejtěžších okolností: byli jimi Josef, Danielovi přátelé, Daniel a mnozí další. Tím prvním a nejlepším příkladem je Ježíš. Jeho bychom měli následovat bez ohledu na okolnosti.

„... Jan říká, že pravá láska k Bohu se projevívá poslušností všech jeho přikázání. Nestačí souhlasit s pravdou pouze teoreticky, vyznávat víru v Krista a být přesvědčen o tom, že Ježíš není žádný podvodník a že biblická zpráva není jen chytrý výmysl... Jan neučil, že bychom si spasení měli zasloužit poslušností, ale že poslušnost je důsledkem víry a lásky.“ (PNL 324; AA 563)

Otázky k přemýšlení

1. **Zachovávat Desatero není totéž jako milovat druhé lidi. V čem je rozdíl? Co je pro nás snazší? Proč?**
2. **Francouzský filozof Michael Foucault rozlišoval dva druhy poznání: poznání, jež mění člověka, který toto poznání získal, a poznání, které nepřináší žádnou změnu. Uměl bys uvést příklady těchto dvou druhů poznání? K jakému druhu náleží poznání Boha? Jaké změny by se měly projevit v životě těch, co znají Boha?**
3. **Jak nepodlehnout klamu, že si svojí snahou zachovávat přikázání získáme spasení? Jak se vyhnout nebezpečnému přesvědčení, že můžeme být spaseni, i když nebudeme zachovávat Boží zákon?**
4. **Jakým způsobem můžete jako třída pomoci sboru lépe pochopit, co znamená prokazovat si lásku? Existuje něco takového jako společné projevování lásky? Zkus popsat, jak by se měla projevovat ideální nebo dokonalá láska. Do jaké míry se to shoduje s atmosférou ve vašem sboru?**

CHODIT VE SVĚTLE ZNAMENÁ ZŘEKNOUT SE SVĚTA

Biblické texty na tento týden: Da 5,13; J 15,19; Ko 1,14; 2,8.13; 2 Pt 3,10–12; 1 J 2,12–17

Základní verš

Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Miluje-li kdo svět, láska Otcova v něm není. (1 J 2,15)

Francouzský spisovatel André Malraux vydal v roce 1933 knihu s názvem Úděl člověka. Je to příběh o neúspěšném povstání v čínském městě Šanghaj v roce 1920. V příběhu se dovídáme, že když marxistický terorista Ch'en kráčí dolů ulicí, potká svého prvního učitele – křesťanského pastora. Učitel netuší, že Ch'en má u sebe bombu a právě jde spáchat politický atentát. Začnou si spolu povídat o Ch'enově ztrátě víry. Ch'en však tvrdí, že věřit nepřestal, jen začal věřit v politiku. „Která politická víra odstraní smrt?“ ptá se ho smutně jeho bývalý učitel.

Bez ohledu na naše politické názory, bez ohledu na ideály, v jejichž uskutečnění doufáte, nic z toho nikdy nezvítězí nad největším problémem lidstva – nad smrtí.

V tomto úkolu budeme pokračovat v našem tématu, kterým je „chodit ve světle“. Budeme hovořit o pomíjivosti našeho světa v porovnání s věčným životem, který je jedině v Bohu.

Týden ve zkratce

Na základě čeho víme, že jsou nám odpuštěny naše hříchy? Co znamená poznat Boha? Co znamená nemilovat věci tohoto světa? Jaký je konečný úděl tohoto světa?

„PRO JEHO JMÉNO“

„Píšu vám, děti, že jsou vám odpuštěny hříchy pro jeho jméno.“ 1 J 2,12

V 1 J 2,12–15 Jan promlouvá k dětem, otcům a mládencům. Vznikly různé dohady o tom, co tímto rozdělením myslel. Předpokládáme, že oslovení „děti“ se vztahuje na všechny členy církve, protože Jan používá v tomto smyslu výraz „děti“ ve svém listu vícekrát (1 J 2,1.12.28; 3,7; 4,4; 5,21). „Otcové“ by mohli představovat starší členy církve a „mládenci“ mladší členy. Zkrátka, píše všem.

V 1 J 2,12 Jan věřící ujišťuje, že jsou jim odpuštěny hříchy. Na jakém základě toto odpuštění spočívá? Proč je pro křesťany tak důležité vědět, že jsou jim odpuštěny hříchy? Viz Sk 5,31; Ř 4,7; Ef 4,32; Ko 1,14; 2,13.

Jan chce, aby jeho posluchači – tedy věrní členové církve – měli jistotu o svém spasení. Vrací se k tomu, co o hříchu napsal v 1 J 1,9 a 2,1.2, a zdůrazňuje, že být křesťanem znamená mít odpuštěné hříchy. Křesťané nepopírají svoji hříšnost, ale prostřednictvím Ježíše Krista přijali spasení, a proto mají jistotu, že jsou jim jejich hříchy odpuštěny.

Je nesmírně důležité, aby křesťané pochopili, že základ pro své spasení najdou jedině v Ježíši a v tom, co pro ně vykonal. Proto Jan říká, že jim byly odpuštěny hříchy – ne na základě jejich dobrých skutků, ne na základě jejich přesvědčení, ani na základě jejich poznání Boha, ale „pro jeho jméno“ – tedy zásluhou Ježíše Krista. A tak uprostřed svého poselství o vítězství a poslušnosti nám Jan připomíná, že spasení je nám dáno jen díky Ježíši.

Je pro tebe důležité vědět, že jsou ti tvé hříchy odpuštěny? Jak by asi vypadal tvůj život, kdybys o tomto odpuštění pochyboval? Proč si musíme neustále připomínat, že základ pro odpuštění našich hříchů je v Ježíši, ne v nás?

VÍTĚZSTVÍ NAD ZLÝM

Jak rozumíš veršům 1 J 2,13.14? Jaké je v nich pozitivní poselství? Jak se ti daří uplatňovat tato slova ve tvých osobních zápasech?

Dětem Jan připomíná, že poznali Otce, zatímco otcům připomíná, že poznali toho, který je od počátku. Očividně tím myslí Ježíše. V 1 J 1,1 se slova „co bylo od počátku“ vztahují na Ježíše. Toto vyjádření dává smysl tehdy, když připustíme, že Otec a ten, který je „od počátku“ (Ježíš), jsou dvě odlišné osoby.

Když k mládencům promlouvá podruhé, opakuje větu „zvítězili jste nad Zlým“ a dále ji nerozvádí. Mládenci zvítězili nejen nad zlem, ale doslova nad tím, který je zlý, tedy nad samotným satanem, protože patří Kristu a dožadují se jeho vítězství. Původní jazyk naznačuje, že vítězství již bylo dosaženo v minulosti, ale jeho důsledky sahají až po přítomnost. Mládenci jsou také duchovně silní a „slovo Boží“ v nich zůstává.

Boží slovo poukazuje na svého autora – Ducha svatého (Ef 6,17; 2 Pt 1,21). Někteří komentátoři proto vyvozují, že v těchto verších je nepřímý odkaz na Trojici: Boha Otce, Ježíše jako toho, který je od počátku, a Ducha svatého zastoupeného Božím slovem.

Verše v 1 J 2,13.14 nám představují podstatu křesťanského života: odpuštění hříchů, poznání Boha, vítězství na hříchem a Boží slovo, které v nás zůstává.

Protože věřící vědí, že Bůh a jeho slovo v nich zůstává, jsou připraveni odpovědět na výzvu uvedenou ve verších 15 a 17. Zatímco verše 12, 13 a 14 obsahovaly pozitivní výroky, verš 15 začíná příkazem: „Nemiluje svět...“

Napiš svými slovy, co znamená poznat Boha. Co ti tvoje odpověď prozrazuje o tobě a tvém vztahu k Bohu? Pokud jsi ochoten, poděl se o svoji odpověď ve třídě sobotní školy.

ZŘEKNĚTE SE LÁSKY KE SVĚTU

Text 1 J 2,15 varuje křesťany, aby nemilovali tento svět. Jaká je podle Písma definice pojmu „svět“? J 12,19; 15,19; Sk 17,24; Ř 1,20; Ko 2,8; 1 Tm 6,7; Jk 4,4; Zj 11,15

Slovo „kosmos“ (přeložené jako svět) označuje vesmír, zemi, sféru života, lidstvo i způsob života odporující Bohu. Tento výraz se v Janově prvním i druhém listu nachází více než 20krát. Svět potřebuje spasení (1 J 4,14), ale přesto má vůči Bohu a jeho lidu nepřátelský postoj (1 J 3,13). Je v moci toho Zlého (1 J 5,19). Na světě působí falešní proroci, antikristové a podvodníci (1 J 4,1.3; 2 J 7). Není nic špatného na tom, když někdo vlastní pozemský majetek, ale měl by se o něj dělit s nuznými (1 J 3,17). Nad světem potřebujeme zvítězit (1 J 5,4.5). V Janových listech se výraz „svět“ vyskytuje převážně v negativním smyslu, protože se bouří proti Bohu.

Při popisu vztahu ke světu v Písmu vzniká zajímavé napětí. Na jedné straně nemáme svět milovat, ale na druhé straně Bible jasně říká, že Bůh miluje tento svět (J 3,16). Jsme vyzváni nemilovat věci tohoto světa. A přece nás Písmo stále znovu vybízí, abychom milovali lidi – a lidé jistě patří do tohoto světa.

Jak chápeš toto napětí? Můžeme milovat lidi a nemilovat svět, do kterého tito lidé patří? Jsou na světě věci – kromě lidí – které můžeme také milovat? Pokud ano, jaké?

1 J 2,15b–16 nám pomáhají pochopit, co má Jan na mysli. Neříká, že bychom měli nenávidět lidi nebo pohrdat naší planetou. Spíše bychom měli nenávidět takové věci tohoto světa, které – když na ně budeme myslet a oblíbíme si je – nám budou překážet v poznávání a prožívání Boží lásky. To znamená, že se máme vyhýbat takovým věcem, které nám zabrání mít správný vztah s Bohem.

Bud' vůči sobě maximálně upřímný. Jsou věci tohoto světa, které miluješ a o kterých víš, že jsou špatné? Možná jsou to věci, které samy o sobě nejsou zlé, ale ty je miluješ více než Boha. Dokážeš se jich vzdát?

PROBLÉMY SE SVĚTEM

„Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, není z Otce, ale ze světa.“ 1 J 2,16

Zatímco verš 15 je všeobecnou výstrahou před láskou k světu, verš 16 vyjmenovává některé detaily. Co znamená milovat svět? „Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, není z Otce, ale ze světa.“ Jan říká, že tyto tři věci nejsou z Otce, ale ze světa. Ale svoje tělo, oči a život máme od Boha. V čem je tedy problém? Před čím nás Jan varuje?

Dychtění zřejmě odkazuje na různé vášně. Chtivost očí určitě souvisí s tělem, ale proniká hlouběji. Týká se našich myšlenek a touhy po věcech, které vidíme a chceme mít (Ex 20,17).

Co Jan myslí slovy „na čem si v životě zakládá“? Co znamenají a proč je to tak špatné? Viz Jb 12,10 a Sk 17,28.

Slova „na čem si v životě zakládá“ naznačují nezávislost na Bohu. Je to pocit, jako bychom měli svůj život pevně v rukou, a proto sláva a čest za všechno, co jsme vykonali a čeho jsme dosáhli, by měla patřit nám. „Vězte, Hospodin je Bůh, on nás učinil, a ne my sami sebe, jsme jeho lid, ovce, které pase.“ (Ž 100,3) Když si však uvědomíme, že každý nádech, každý úder srdce, všechno, co máme a kým jsme, pochází jediné od Boha, na kterém jsme zcela závislí, jakákoli pýcha a hrdost na své úspěchy se z našeho srdce vytratí. Jako hříšné a padlé lidstvo, jehož existence je zcela závislá na Boží milosti a dobrotě, jako bytosti, které jsou naprosto neschopné samy se zachránit před věčnou smrtí a záhubou, bychom měli být velice skromní a pokorní. Byla to pýcha, která zapříčinila pád Lucifera v dokonalém světě. Jako bytosti žijící v nedokonalém světě bychom měli před ní utíkat jako před pohromou.

S čím máš problém ty? S dychtěním či chtivostí očí? S tím, na čem si v životě zakládáš? Co je naší nadějí? Co ti brání postavit se proti všem špatným postojům způsobeným láskou k tomuto světu?

POMÍJIVOST TOHOTO SVĚTA (1 J 2,17)

Ve verši 16 apoštol představuje první důvod, proč nemáme milovat svět – láska světa a láska Otcova jsou neslučitelné. Ve verši 17 připojuje druhý důvod: Nemá smysl milovat svět, který pomíjí. Je lepší a moudřejší soustředit se na to, co vydrží a je trvalé.

Lidé jsou v pokušení žít pro přítomnost, zajímat se jen o materiální svět a cenit si jen toho, co je vidět. Také Pavel si uvědomoval, jaké nebezpečí se v takovém postoji ke světu skrývá, a proto křesťany napomíná: „...hleďte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem. Zemřeli jste a váš život je skryt spolu s Kristem v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, váš život, tehdy i vy se s ním ukážete v slávě.“ (Ko 3,1–4)

Co učí Bible na jiných místech o pomíjivosti světa a naší planety? Da 2,35; 1 K 7,31; 2 Pt 3,10–12

V 1 J 2,8 jsme četli, že tma ustupuje. V 1 J 2,17 Jan používá totéž sloveso i pro svět. Každý by si měl uvědomit, že věci tohoto světa jednou pominou. Politická řešení se nikdy nemohou stát konečným řešením na světě, který pomíjí.

Jestliže tento svět pomíjí, jak můžeme my přežít? Jan odpovídá: Když budeme „činit vůli Boží“. I když správná teologie je důležitá – proto se Jan snaží vyvrátit nesprávné chápání Ježíše Krista a hříchu u falešných učitelů – důležité je také žít poslušným životem. Naše chování se nedá oddělit od teologického přesvědčení. Zbožná slova a správné učení pro záchranu nestačí. Svoji víru musíme prožívat v každodenním životě.

„Nezabýdejme“ se tady tak pohodlně, že zapomeneme na svůj věčný cíl. Nezradme lásku k Bohu tím, že se necháme zlákat věcmi a postoji, které jsou v nepřátelském vztahu s Bohem.

S jakými příklady pomíjitelnosti věcí na zemi se denně setkáváš? Co ti připomínají? Proč – když je zcela zřejmé, že tyto věci pominou – je pro nás tak velkým pokušením žít tak, jako by tu měly být navěky?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Lidé, kteří se považují za křesťany, vydávají každoročně obrovské částky na zbytečné a škodlivé počitky, zatímco vnitřně odumírají a stávají se necitliví ke slovu života. Okrádají Boha o desátky a dary a na zhoubné počitky vynakládají více, než kolik věnují na pomoc chudým nebo pro šíření evangelia. . .

Svět holduje nestřídmosti a nevázanosti. „Po čem dychtí člověk a chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, to ovládá lidi. Ježíš však volá své následovníky ke svatosti. . . Ve světle Božího slova smíme prohlásit, že posvěcení, které nevede k oproštění se od hříšných zlovyků a přízemních vášní, není pravé.“ (VDV 311.312; GC 475)

Text, který jsme v tomto úkolu studovali, bychom pozitivně vyjádřili takto: Práví křesťané mají velmi blízký vztah s Bohem, s láskou ho poslouchají, přijali sílu vítězit nad zlem a Boží slovo v nich zůstává. Jejich hříchy byly odpuštěny. Nemilují svět a odmítají to, co je v nepřátelském vztahu k Bohu a jeho dílu.

Otázky k přemýšlení

- 1. Všichni víme, že náš svět je pomíjitelný, že nebude trvat navěky. Jakou naději nacházíme v Bibli?**
- 2. Které věci na tomto světě samy o sobě nemusí být špatné, nemusí překážet poznávání Boha, a přece se tak často děje kvůli tomu, jak je lidé používají?**
- 3. Proč je vítězství nad hříchem tak důležitou součástí toho, co znamená „chodit ve světle“? Jak dosáhnout tohoto vítězství?**

CHODIT VE SVĚTLE ZNAMENÁ ODMÍTNOUT ANTIKRISTY

**Biblické texty na tento týden: J 15,4–10; Sk 2,15–17;
Žd 1,1.2; 2 Te 2,3.4; 1 J 2,18–29; 4,1–6**

Základní verš

*Kdo popírá Syna, nemá ani Otce. Kdo vyznává Syna, má i Otce.
(1 J 2,23)*

Od samého počátku se církev musela vymezovat proti falešnému učení a herezi. Pavel varoval představitele církevního sboru v Efezu před „dravými vlky“, kteří budou útočit na „stádo“, a před falešnými učiteli, kteří povstanou mezi nimi samými, povedou scestné řeči a budou strhávat ostatní na svoji stranu (Sk 20,29.30). Také Ježíš varoval před falešnými křisty a falešnými proroky (Mt 24,5.11.24). Církev dnes řeší tytéž problémy.

Ve Zj 13 je šelma z moře popsána jako napodobenina Ježíše Krista (na první pohled vypadá jako beránek). Komentátoři proto pojmenovali tuto šelmu „antikrist“ („anti“ znamená v řečtině „namísto“). Je zajímavé, že i Jan ve svém prvním listu hovoří o antikristu (antikristech). Kdo to jsou? Co učí?

V tomto úkolu se zaměříme na to, jak tento problém Jan řeší a jaké poučení z toho vyplývá pro nás.

Týden ve zkratce

Co je to „poslední hodina“ (1 J 2,18)? Před čím varuje Jan své čtenáře? Je rozdíl mezi antikristem a antikristy? Co má Jan na mysli, když mluví o „zůstávání“ v Kristu? Jakým způsobem mají křesťané zkoumat ducha?

POSLEDNÍ HODINA

„Dítky, nastala poslední hodina; a jak jste slyšeli, že přijde antikrist, tak se nyní vyskytlo mnoho antikristů; podle toho víme, že nastala poslední hodina.“ (1 J 2,18)

Na konci druhé kapitoly se Jan začíná podrobněji zabývat skupinou nebo skupinami, které členům sboru způsobují problémy. V jejich jednání Jan rozpoznává, že nastala „poslední hodina“.

Na konci 1. století Jan mluví o „poslední hodině“. Jak tomu máme rozumět my, kteří žijeme téměř o dva tisíce let později? Sk 2,15–17; Žd 1,1.2; 1 Pt 1,20; 1 J 2,18

Výraz „poslední hodina“ se v Bibli vyskytuje jen na tomto místě. Jiní novozákonní pisatelé používají výraz „poslední dny“, který vztahují na dobu po Ježíšově prvním příchodu.

Příchodem Krista nastala nová epocha. Celá časová perioda mezi Kristovým prvním a druhým příchodem se považuje za „poslední dny“. „Poslední hodina“ u Jana může být v kontextu jeho listů chápána jako jeho způsob vyjádření „posledních dní“ – časové periody mezi prvním a druhým příchodem Ježíše Krista.

Také Ježíš použil výraz „hodina“ v J 4,23 a 16,2 (v některých překladech je uveden jako „čas“). Chce jím upozornit na zvláštní časové období v budoucnosti, těsně před jeho návratem. Jan používá výraz „poslední hodina“ v podobném smyslu.

Je důležité si povšimnout, že Jan neurčuje žádné datum ani neudává přesnou chronologii detailních událostí, které se musí stát před Kristovým příchodem. Pravděpodobně chce jen zdůraznit nezbytnost být velmi opatrný a obezřetný, protože falešní učitelé se už objevili, jak na to upozorňoval sám Ježíš.

Jestliže si Jan už tehdy uvědomoval nebezpečí „poslední hodiny“, co potom my dnes? S jakými názory, které by nás mohly přivést na scestí, se setkáváme v církvi i mimo ni? Co dělat, abychom nebyli svedeni?

PŘÍCHOD ANTIKRISTA

Kdo je to antikrist? 1 J 2,18.19.22.23

Slovo „antikrist“ se vyskytuje jen v prvním a druhém Janově listu. Antikrist se snaží zaujmout místo Ježíše Krista a staví se proti němu. „Antikristem“ můžeme označit například šelmu vystupující z moře ze Zj 13 a člověka nepravosti z 2 Te 2. Je to správné označení, protože výrazy ve Zj 13,2–4 svědčí o tom, že tato šelma je imitací a parodií Ježíše Krista, Beránka. V 2 Te 2,4 usiluje antikrist – člověk nepravosti – zaujmout místo Kristovo. V Písmu se toto téma objevuje na různých místech, i když v nich není vyjádřen právě tento pojem, a Jan to očividně ví. Vždyť on sám o tom podává zprávu ve Zjevení, byť se také vyhýbá výrazu antikrist.

V 1 J 2,18 používá Jan slovo antikrist v jednotném i množném čísle. Antikrist má přijít; ale mnozí antikristové se už objevili. Vzdává se Jan představy jednoho konkrétního antikrista tím, že nazývá jiné lidi antikristy? S největší pravděpodobností ne! Pomůže nám verš 1 J 4,3, který mluví o duchu antikrista; tyto lidé zjevují ducha antikrista, ale skutečný antikrist teprve přijde.

Proč Jan nazývá lidi, kteří mají problém se správným chápáním Kristovy podstaty, antikristy? 1 J 4,3; 2 J 7

Jan zřejmě nepovažuje za „antikristy“ ty členy svého sboru, kteří právě zápasí o správné poznání Ježíše nebo kteří pod vlivem falešného učení na chvíli znejistěli ve svém přesvědčení. Tito věřící byli postaveni před rozhodnutí, zda zůstanou věrni křesťanskému učení a uznají Ježíše jako Mesiáše, nebo přijmou názor antikristů na Ježíše a jeho podstatu.

Byli tam však i tací, kteří odešli z církve a úspěšně šířili falešné nauky (1 J 4,5). Ty Jan označuje za antikristy.

Antikristem může být vlastně kdokoli, kdo zaujme místo pravého Boha v našem životě. Jakým „antikristům“ musíme denně čelit? Jak je rozeznat? A co je ještě důležitější: Jak je připravit o jejich postavení?

ZKOUMÁNÍ DUCHŮ

V 1 J 4,1–6 se Jan opět vrací k tématu, kterým se zabýval v 1 J 2,18–27 – k šíření nesprávného učení. Je zajímavé, že v církvi začal velmi brzy působit nepřítel ve snaze způsobit falešným učením rozkol mezi věřícími. Nezapasíme jako adventisté se stejným problémem i dnes, kdy se nás různá falešná učení snaží rozdělit?

Jaký význam má pro nás verš 1 J 2,19?

I když neznáme všechny detaily, zdá se, že Jan zápasí s různými heretickými (bludnými) názory na Ježíše, které zastávají mnozí z těchto bývalých členů. Někdo možná učil, že Kristus měl jen zdánlivou lidskou přirozenost, ale ve skutečnosti nebyl člověkem. Jiný možná zdůrazňoval, že Kristus vstoupil do lidské bytosti Ježíše při křtu a opustil ho před ukřižováním. Další zase zřejmě odmítali Ježíše jako Mesiáše.

Tito falešní učitelé patrně tvrdili, že jsou inspirovaní. To je důvod, proč Jan v 1 J 4,1 varuje před falešnými proroky. Jejich chybné názory však dokazují, že jsou ovlivněni duchem antikrista.

Porovnej 1 J 2,18–27 a 1 J 4,1–6. Dokonce i v souvislosti s varováním před antikristy a jejich falešným učením dává Jan svým čtenářům pozitivní ujištění a naději. Jakou naději si můžeme vzít z těchto veršů?

Všimněte si paralely mezi 1 J 2,21 a 1 J 4,6. V obou případech čteme, že účinnou obranou proti těmto omylům je poznání Boha a poznání pravdy. Jan vyzdvihuje potřebu správně chápat učení o Ježíši Kristu.

ZASVĚCENÍ

Pod pojmem „zasvěcení“ v 1 J 2,20.27 si mnozí představují Ducha svatého. Podporují následující verše platnost tohoto názoru? 1 S 16,13; J 14,17; 15,26; 16,7; 1 J 2,20.21.27

Praví věřící přijali zasvěcení, které v nich zůstává, učí je a „je pravé a není to žádná lež“. Takováto charakteristika zasvěcení a jeho působení možná čtenářům připomíná Ježíšovy výroky o Duchu svatém v jeho řeči na rozloučenou (J 13–16). Už Iz 61,1 spojuje zasvěcení (v tomto případě je slovo přeloženo jako pomazání) s Duchem svatým. Proto je velmi pravděpodobné, že zasvěcení symbolizuje Ducha svatého.

Existuje však ještě další rozměr těchto slov. Do určité míry je verš 1 J 2,24 paralelní s veršem 27:

„Ať ve vás tedy zůstává to, co jste slyšeli od počátku...“ (v. 24)

„Ale zasvěcení, které jste vy od něho přijali, zůstává ve vás...“ (v. 27)

To, co praví věřící slyšeli od počátku, je evangelium o Ježíši. Navíc, Boží slovo (1 J 2,14) a pravda (2 J 2) v křesťanovi zůstávají. V 2 K 1,21.22 se zasvěcení (v tomto případě je slovo přeloženo jako posvěcení) dává do souvislosti se zapečetěním Duchem svatým, zatímco Ef 1,13 říká, že pokud člověk slyší slovo pravdy a uvěří mu, je mu vtisknuta pečeť Ducha svatého. Z toho vyplývá, že zasvěcení může také ukazovat na Písmo.

„Protilátkou“ na poselství antikristů je Boží slovo. Ono je objektivním měřítkem, podle kterého můžeme hodnotit učení. Bible musí být konečnou autoritou pro každé učení. Na světě je mnoho lidí, kteří byli kdysi neochvějnými křesťany, ale později se vzdali své víry, protože když narazili na výroky, kterým nerozuměli anebo se jim nelíbily, začali pochybovat o platnosti a inspiraci Bible. Jedna věc je připustit, že v Bibli jsou věci, kterým nerozumíme anebo se nám dokonce zdají problematické a sporné; něco jiného je však pochybovat kvůli tomu o autoritě Písma.

Jaký je tvůj postoj k věcem v Písmu, kterým nerozumíš anebo se ti prostě jen nelíbí? Přistihl ses někdy, že máš pochybnosti o tom, co je napsáno v Písmu? Jak je možné obnovit ztracenou důvěru v Písmo jako Boží slovo?

ZŮSTÁVAT V NĚM

Jaké společné téma mají uvedené verše? Proč je jejich poselství pro nás tak důležité? J 5,38; 6,56; 8,31; 15,4–10; 1 J 2,14.28; 2 J 9

Slovo přeložené jako „zůstávat“ se také překládá jako „setrvat“, „žít v“ nebo „pobývat v“. V Janově evangeliu a v jeho listech jde o důležitý pojem. V prvním listu se vyskytuje 25krát, v druhém dvakrát.

Tento pojem zdůrazňuje, jak je důležité zůstávat v Synu, Otcí a Duchu svatém. Klíčovou věcí je mít správný vztah s Bohem. Je totiž důležité setrvat ve správném učení založeném na Písmu, protože to zásadním způsobem určuje a ovlivňuje na náš vztah s Bohem. Jan si uvědomuje nebezpečí, jaké představuje falešné učení. V listu jasně dává najevo svoji obavu, aby falešní učitelé a jejich nesprávné názory neovlivnili víru tamějších křesťanů.

Jedno ze zaslíbení určených pro ty, kteří v něm zůstávají, je dar věčného života. Proč je zaslíbení věčného života pro nás tak důležité?

Za rozhodující aspekt křesťanské víry považoval Jan zůstávat v Pánu. Jde o další způsob, jakým vyjádřil, že máme „chodit ve světle“ a žít v úzkém vztahu s Ježíšem, tedy že máme denně podříditi naši vůli jeho vůli, jak je nám zjevena prostřednictvím Písma a působení Ducha svatého v našem životě. Jen co začneme Pána Boha neposlouchat, jen co si začneme myslet, že to zvládneme i bez něj, vydáváme se směrem, který – pokud se nezastavíme – nás oddělí od spásného vztahu s Ježíšem.

Jakým způsobem „zůstáváš“ v Kristu? Udělal jsi za posledních 24 hodin něco, co ti bránilo „zůstat“ v něm? Napiš seznam věcí, které jsou součástí toho, co znamená „zůstávat“ v Kristu. Poděl se o své poznatky ve třídě sobotní školy.

DOPORUČENÉ STUDIUM

Někdo si možná položí otázku, proč je verš 1 J 2,29 tak důležitý v diskuzi o falešných učitelích. Zřejmě to nějak souvisí s falešným učením o Ježíši. S tím se často setkáváme i v dnešní době. Když však napadneme jeden bod křesťanské víry, začneme mít pochybnosti i o dalším a dřív nebo později se to projeví nejen v teoretické rovině, ale i v našem životě a na naší víře.

„Duch nebyl dán – a ani nemůže být nikdy dán – aby nahradil Bibli. Vždyť Písmo výslovně říká, že Boží slovo je měřítkem každého učení a každé zkušenosti. Apoštol Jan napsal: ‚Nevěřte každému vnuknutí, nýbrž zkoumejte duchy, zda jsou z Boha; neboť mnoho falešných proroků vyšlo do světa.‘ (1 J 4,1)“ (VDV 10; GC 9)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jako adventisté už dlouho čekáme druhý příchod Ježíše Krista. Co pro nás znamená žít v „poslední hodině“? Jak rozumíte tomu, že „poslední hodina“ trvá už téměř dva tisíce let? Jak bychom měli žít?**
- 2. Co jste zapsali do seznamu věcí, které nám praktickým způsobem pomohou zůstat v Kristu? Co jste se navzájem od sebe naučili?**
- 3. Jakým konkrétním způsobem můžeme projevit ducha antikrista vůči druhým?**
- 4. S jakými těžkými otázkami z Bible lidé často zápasí? Můžeme důvěřovat Bibli i přes tyto těžkosti? Jakým způsobem můžeme pomoci těm, kdo zápasí o svoji víru právě kvůli tomu, čemu nerozumějí nebo co se jim nelíbí?**
- 5. Jaký vztah bychom jako církev měli mít k bývalým členům, kteří na nás otevřeně útočí? Jaký by měl být náš postoj vůči nim?**

ŽÍT JAKO BOŽÍ DĚTI

**Biblické texty na tento týden: Gn 3,5; Ž 51,4; Iz 1,2;
J 1,12; Žd 9,26.28; 1 J 3,1-10**

Základní verš

Hleďte, jak velikou lásku nám Otec daroval: byli jsme nazváni dětmi Božími, a jsme jimi. Proto jsme světu cizí, že nepoznal Boha. (1 J 3,1)

Jeden nově obrácený křesťan navštívil kazatele, aby se mu svěřil se svým problémem: „Ať se snažím jakkoli a mnohokrát se modlím, nedokážu být věrný Pánu. Myslím, že mě Bůh nespasí.“ Kazatel se zamyslel a pak ukázal na jejich psa ležícího u dveří: „Vidíš toho psa? Je to můj pes. Je poslušný a vycvičený. Nikdy v domě neudělá potřebu a své místo si udržuje v čistotě. Dělá mi jen radost. Ale mám i syna, který je ještě velmi malý a neumí si říct, že chce na záchod. Při obědě je jídlo popadané všude kolem něj. Když je venku, hned se zašpiní. Zkrátka, kde je můj syn, tam je nepořádek. Ale hádej, kdo bude po mně dědit? Určitě ne můj pes. Můj syn je mým dědicem. A ty budeš dědit po Ježší Kristu, protože za tebe on zemřel.“

Jsmo Boží děti a dědicové jeho království – ne kvůli naší dokonalosti, ale díky jeho milosti. V tomto úkolu budeme mluvit o tom, co toto zaslíbení s sebou přináší.

Týden ve zkratce

Co znamená být „Božím synem“? Do jaké míry bychom se měli „podobat“ Bohu? Jak Jan definuje hřích? Co udělal Ježíš s hříchem při svém prvním příchodu? Jak máme rozumět Janovým slovům, že ten, kdo se narodil z Boha, se „nedopouští hřichu“ (1 J 3,9)?

BOŽÍ DĚTI

Jaké úžasné zaslíbení nacházíme ve verši 1 J 3,1? Jakou naději nám toto zaslíbení dává? Viz také J 1,12; 1 J 2,29; 3,9.

Verš 1 J 3,1 mluví o duchovním narození. J 1,12 dává důraz na víru v Krista, kterou se stáváme Božími dětmi. 1 J 3,1 připomíná, že věřící už jsou Božími dětmi. Bůh převzal iniciativu a přijal nás za své syny a dcery. Znovuzrození je jeho dílo, ne naše. My sami se nemůžeme znovu narodit ani se ze své vůle prohlásit za členy Boží rodiny. Pokud si však udržujeme vztah s Bohem, nemusíme se obávat o své místo mezi Božími dětmi. Tento vztah je popsán jako vztah mezi otcem a dítětem; tedy vztah velmi blízký. Dobrý otec se stará o své děti, miluje je a je ochoten dát za ně svůj život.

Na chvíli se zamyslíme nad důsledky zaslíbení, že jsme Božími dětmi. Ve vesmíru existuje mnoho viditelných galaxií, které obsahují miliardy hvězd. Kdoví, kolik planet je mezi těmito hvězdami a na kolika z nich žijí inteligentní bytosti? Když porovnáme velikost vesmíru a velikost naší planety, nemluvě o každém z nás osobně, jak je možné, že nežaseme nad tím, že Bůh, který všechno stvořil, nás miluje a přijímá nás za své děti? Jakou úžasnou perspektivu života by nám to mělo dát! Jakou naději, jistotu a důvěru bychom měli mít do budoucnosti, bez ohledu na to, jak těžkým okolnostem nyní čelíme! Bůh, který všechno stvořil, nás miluje, stará se o nás a nazývá nás svými dětmi. Parafrazovaný anglický překlad tohoto verše velmi dobře vystihuje jeho význam, když říká, že Otec nešetří svojí láskou vůči nám.

Zamysli se nad tím, že Bůh nejen existuje, ale také nás miluje, stará se o nás, ba dokonce za nás zemřel. Jak by to mělo ovlivnit způsob našeho života?

DŮSLEDKY A POVINNOSTI

1 J 3,1 je úvodem k myšlenkám, které autor rozvádí v další části svého listu. Tato část se stane základem pro naše studium v tomto úkolu. Následující verše se zabývají důsledky vztahu Otec-dítě, včetně povinností, které z tak blízkého vztahu vyplývají. V důsledku tohoto vztahu s Bohem věřící žijí čistým životem, který není ovládán hříchem (v. 2–10). Nejprve však autor připomíná, že uvidíme Boha a budeme mu podobní.

Jako Boží děti můžeme očekávat úžasnou budoucnost, kterou nám chystá náš milující Otec, i když teď všemu možná zcela nerozumíme. To, že spatříme Boha takového, jaký je, a budeme mu podobní, by nás však mělo naplňovat radostí a důvěrou.

Jaký je rozdíl mezi satanovou touhou podobat se Bohu (Iz 14,14; Ez 28,2) a zaslíbením z 1 J 3,2 o tom, že Bohu budeme podobní?

Satan se chtěl podobat Bohu v moci; možná toužil po obdivu a úctě všech stvořených bytostí. Zdá se však, že neměl zájem podobat se Bohu charakterem. Jeho touha být jako Bůh neprohloubila jeho vztah s Bohem, ale právě naopak – narušila ho a zničila.

I když se křesťané budou podobat Bohu, netouží zaujmout Boží místo. Chtějí se mu podobat tím, že budou milovat druhé, nesobecky sloužit a jednat spravedlivě. Respektují základní rozdíl mezi Stvořitelem a stvořením a nechtějí ho odstranit. Jde jim o lásku, ne o moc. Ježíš sám na sobě ukázal, že být podoben Bohu znamená dávat sám sebe zcela a nesobecky pro dobro druhých. Ježíš přišel, aby nám ukázal, jaký je Otec. „Ježíš mu odpověděl: ‚Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: ‚Ukaž nám Otce?‘“ (J 14,9)

Přemýšlej o kontrastu mezi charakterem Ježíše Krista a satana. Satan jako stvořená bytost usiloval o vyšší pozici, než měl, ale z čistě osobních a sobeckých pohnutek. Ježíš – Stvořitel – se rozhodl zřít se své slávy pro dobro druhých (Fp 2,7). K čemu máme přirozeně větší sklon – podobat se Kristu, nebo satanovi? Pokud platí druhá možnost, jak to změnit?

DEFINICE HŘÍCHU (1 J 3,4)

Falešné učitele, proti kterým se Jan ve svých listech stavěl, zřejmě vůbec netrápil problémem hříchu a jeho následků. Jan proto připomíná, že naše budoucnost závisí na tom, jak žijeme nyní. To vůbec nesouvisí se spravedlností ze skutků. Spasení jsme jedině milostí, ale na našem životě to musí být znát! A tak Jan poté, co vyzval křesťany k tomu, aby se očistili, pokračuje dále a vysvětluje, co to znamená.

Co se z následujících veršů dovídáme o hříchu? Ex 9,27; Ž 36,3; 51,4; Iz 1,2; Jr 3,13; Mt 7,23; Ř 6,17,20; 1 J 1,8; 3,4; 5,17

V Písmu je hřích charakterizovaný jako minutí se cíle, klam (podvod, lež), svévole, úmyslné porušení Božích nařízení, vzpoura, bezbožnost, neposlušnost, přestupek, provinění, nepravost a nespravedlnost.

V 1 J 3,4 je hřích definovaný jako porušení zákona. Později ve verších 11–20 Jan uvádí příběh o Kainovi, který zavraždil svého bratra, jako jasný příklad nepravosti. Ve verších 22–24 mluví o tom, co nám přináší zachovávání přikázání a že jedině ten, kdo zachovává jeho přikázání, zůstává v Bohu a Bůh v něm.

Kromě důsledků vyplývajících z toho, že člověk „jedná proti zákonu Božímu“, nám tato charakteristika připomíná i „člověka nepravosti“ z 2 Te 2,3, antikrista v pravém slova smyslu, jehož aktivity vyvrcholí právě před druhým příchodem. V 1 J je napsáno, že těchto nepravostí a bezzákonností se dopouštějí antikristové, kteří se otevřeně bouří proti Bohu a přidávají se k satanovi. Verš 1 J 3,4 je nepřímou výzvou pro členy církve, aby se zřekli takového postoje i každého hříchu.

Jakému hříchu se vědomě oddáváš? Jak si ho omlouváš? Je to pravda, že čím déle jej praktikuješ, tím se ti zdá méně hříšný? Neměl by ses už konečně vzpamatovat a uvědomit si, že dřív nebo později tě zničí? Pros Boha o pomoc, abys nad hříchem zvítězil.

ZJEVIL SE SYN BOŽÍ

Co se z následujících veršů dovidáme o Ježíši a o tom, co se stalo při jeho prvním příchodu? 1 J 1,2; 3,5.8

Při svém prvním příchodu se Ježíš zjevil v lidském těle. Přišel vyřešit problém hříchu a zmařit ďáblovy činy. Pokud je to tak, potom věřící nemohou mít nic společného s hříchem ani původcem hříchu – ďáblem. Jestliže se přidáme k hříchu, spojíme se se satanem; což znamená, že jsme zavrhlí Ježíše.

Podle 1 J 3,5 se Ježíš zjevil, aby sňal hříchy. Tento výrok je zřejmě odkazem na J 1,29. Splnil Ježíš tento úkol? Žd 9,26.28; 1 J 2,2; 4,10; Zj 1,5.6

Ve verši 1 J 3,5 není přímo popsáno, jak Ježíš sňal naše hříchy. Ale z kontextu Prvního Janova listu a Janova evangelia je zřejmé, že se tak stalo při smrti na kříži. Zatímco list Židům jasně říká, že Ježíš odstranil hřích svojí sebeobětí, Zjevení učí, že Ježíš nás osvobodil od hříchu svojí krví.

První část pátého verše tedy pravděpodobně nepřímo poukazuje na kříž. Druhá část vyzdvihuje Ježíšovu absolutní bezhříšnost, která byla nevyhnutelná pro to, aby nás mohl spasit svojí smrtí na kříži.

Kristova smrt, kterou podstoupil namísto nás a jíž nesl trest za všechny naše hříchy, je základem plánu spasení. Je jen jeden způsob, jak může člověk dojít spasení a přijmout zaslíbení věčného života – a tím je přijmout Kristovu oběť. Odmítnout tuto pravdu znamená nepochopit základ celého evangelia.

Pomáhá ti Ježíšova smrt na kříži ve tvém zápase s hříchem, vinou, strachem a nedostatkem jistoty? Jak se můžeme lépe uchopit naděje a zaslíbení, která jsme obdrželi díky Ježíši, a to nejen o odpuštění, ale i o moci zvítězit?

NEHŘEŠTE!

Jak dát verše 1 J 3,6.8.9 do souvislosti s 1 J 1,6–2,2?

V 1 J 3,6.9 jsou silné a na první pohled rozporuplné výroky, které tvrdí, že nikdo z těch, kteří žijí v Ježíši a narodili se z Boha, nehřeší. Zní to dost radikálně. Mnozí křesťané s těmito slovy zápasí. Vždyť kdo z křesťanů nemusel ve svém životě bojovat s realitou hříchu?

To, co můžeme určitě předpokládat, je, že apoštol Jan si neprotiřečí. V první kapitole říká, že lidé, kteří tvrdí, že jsou bez hříchu, klamou sami sebe. V druhé kapitole dává do popředí náš cíl – nehřešit – a dodává, že jestliže hřešíme, máme přímlyvce u Otce, Ježíše Krista. Veršům, které nyní rozebíráme, musíme rozumět v souvislosti s tím, co jsme o hříchu řekli předtím: Křesťané se odvracejí od hříchu, avšak když zhřeší a vyznají své provinění, Bůh jim odpustí.

Komentátoři nabízejí různé způsoby, jak porozumět těmto obtížným veršům. O dvou z nich se stručně zmíníme:

1. V 1 J 3,6.8.9 Jan představuje ideál, o kterém také mluví v 1 J 2,1. Rozdíl je v tom, že v třetí kapitole to blíže nespecifikuje. K tématu se může vracet proto, aby měl jistotu, že jeho posluchači a čtenáři mají jasno v otázce hříchu. Hřích nemůžeme brát na lehkou váhu. Kristovi následovníci si s hříchem nemohou zahrávat.
2. Sloveso hřešit a dopouštět se hříchu je v přítomném čase, což často ukazuje na děj, který pokračuje, probíhá. To by mohlo znamenat, že v životě Ježíšových učedníků už není hřích základním nasměrováním a trvalým stavem. Může se stát, že ještě padnou a zhřeší, avšak oni se rozhodli od hříchu oddělit a nevést hříšný život. Nejsou ovládáni hříchem.

Bez ohledu na to, které vysvětlení se rozhodnete přijmout, třetí kapitolu musíme chápat v kontextu první a druhé kapitoly. I když hřích je realita, křesťané se pro něj nerozhodli. Právě naopak. Chtějí jej ze svého života za každou cenu odstranit.

Člověk je hříšník. O tom není možné pochybovat. Otázkou však je, kolik jako hříšník prolíješ potu a slz v boji proti hříchu ve svém životě. Co ti tvoje odpověď prozrazuje o tvém přístupu ke hříchu? Nezlehčuješ oběť Ježíše Krista a Boží dar odpuštění a přijetí?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si Ř 8,12–17 a Fp 2,14–16.

„Ať se nikdo neklame přesvědčením, že se může stát svatým, když svévolně porušuje být jediný Boží požadavek. Vnitřní souhlas s jediným vědomým hříchem umlčuje hlas Ducha svatého a odlučuje člověka od Boha. ‚Hřích je přestoupení zákona.‘ A ‚každý, kdo hřeší (přestupuje zákon), Boha neviděl ani nepoznal.‘ (1 J 3,6) I když Jan ve svých listech mluví tak obšrně o lásce, neváhá odhalit skutečnou povahu lidí, kteří tvrdí, že jsou posvěceni, a přitom stále přestupují Boží zákon. . .

Jestliže někdo o sobě tvrdí, že je bez hříchu, už to je důkaz, že je od svatosti na hony daleko.“ (VDV 310; GC 472.473)

Otázky k přemýšlení

- 1. Co znamená v praktické rovině být „podobní“ Bohu?**
- 2. Někteří lidé se obávají názoru, že jsme spaseni jen tím, co pro nás Ježíš učinil. Říkají, že jestliže naše spasení závisí jen na Kristově spravedlnosti, a ne na nás, pak nás nic nedonutí přestat hřešit. Jak bys odpověděl na takovou obavu?**
- 3. Není možné, abychom nebyli ovlivněni společnostmi a kulturou, ve které žijeme. Co je u nás považováno za hřích, to v jiných kulturách nemusí považovat za nic tak špatného. Do jaké míry bychom měli dovolit, aby naše chápání toho, co je hřích, ovlivňovala společnost, ve které žijeme? Které hříchy naše společnost neuznává, přestože Bible o nich jasně hovoří?**
- 4. Všichni známe zaslíbení, které jsme dostali o vítězství nad hříchem. Za jakých podmínek by měl někdo, kdo zápasí s hříchem nebo nějakou závislostí, vyhledat profesionální pomoc a radu? Co bys řekl člověku, který si myslí, že ti, co hledají odbornou pomoc, tím prokazují nedostatek víry v Boží moc?**

LÁSKA MEZI BRATRY A SESTRAMI

**Biblické texty na tento týden: Mk 12,28–31; J 14,15;
1 J 3,11–24; 4,7–5,4; Jk 2,15.16**

Základní verš

A tak máme od něho toto přikázání: Kdo miluje Boha, ať miluje i svého bratra. (1 J 4,21)

Jistého kazatele navštívila jedna žena, která z celého srdce nenáviděla svého manžela. Chtěla se s ním nejen rozvést, ale zároveň mu tím způsobit co největší bolest a škodu – zkrátka se mu pomstít. Kazatel jí navrhl, aby šla domů a chovala se tak, jako by ho opravdu milovala. Má mu říct, jak hodně pro ni znamená, a být vůči němu laskavá, jak jen může. Když se jí nakonec podaří jej přesvědčit o své lásce, ať mu oznámí, že má v úmyslu se s ním nechat rozvést. Kazatel jí zaručil, že to bude pro něj ten nejtěžší úder, jaký mu může způsobit.

Ve snaze pořádně se mu pomstít jednala přesně podle kazatelovy rady. Několik měsíců manželovi prokazovala lásku jako nikdy předtím. Pak ji kazatel pozval na návštěvu a ptal se jí, jak to vypadá s rozvodem.

„Rozvod vůbec nepřichází v úvahu!“ odpověděla. „Zjistila jsem totiž, jak velmi ho miluji.“

Láska dokáže změnit náš svět, naše sbory, naše rodiny a naše manželství. V tomto úkolu se podíváme na to, co říká Jan o tomto důležitém tématu a jak lásku prokazují ti, co o sobě tvrdí, že jsou Ježíšovými následovníky.

Týden ve zkratce

Co učí Jan o důležitosti lásky? Jakým způsobem se projevuje křesťanská láska? Zjevuje plán spasení skutečný význam lásky? Můžeme mít my hříšníci jistotu spasení? Jakým způsobem mají křesťané prokazovat lásku?

DVĚ ČÁSTI O LÁSCĚ

Statě, které jsme studovali minulý týden, končily tím, že Boží děti můžeme poznat podle toho, že dělají to, co je správné, a milují své bratry a sestry v Pánu (1 J 3,10). Tento verš je přechodem k tématu lásky, kterému se Jan věnuje až do konce tohoto listu.

V čem jsou si statě 1 J 3,11–24 a 1 J 4,7–5,4 podobné?

Tyto dvě pasáže si jsou pozoruhodně podobné. V obou se několikrát opakuje výraz „milovat se navzájem“ (1 J 3,11.23; 4,7.11.12). Obě nám připomínají, že máme milovat především ostatní věřící, a obě nás varují, abychom nepatřili mezi ty, kdo nenávidí své bratry a sestry. Obě pasáže také vyzdvihují Boží lásku k nám.

Text 1 J 3,11–24 se soustřeďuje na vzájemnou lásku mezi bratry a sestrami a osmkrát používá různé varianty slova „milovat“. V druhé části se varianty slova „láska“ vyskytují více než třicetkrát. Jan podrobně rozebírá, že máme milovat nejen Boží děti, ale i samotného Boha. Připomíná nám také to, že nás Bůh miloval jako první a stále nás miluje.

Část 1 J 4,7–5,4 musíme chápat v kontextu s antikristy, kteří nemají správný názor na Ježíše. Tyto verše říkají, že Ježíš je „Syn Boží“ (4,15) a „Kristus“ (5,1). On se stal smírnou obětí za naše hříchy a Spasitelem světa. Jen prostřednictvím něj a toho, co pro nás učinil, můžeme pochopit Boží lásku v hlubším smyslu. Jen pokud přijmeme to, co se stalo na kříži, a pochopíme, že Kristus nesl trest za naše hříchy, můžeme skutečně milovat Pána Boha.

Ještě jednou si přečti uvedené pasáže. Které konkrétní myšlenky tě nejvíce oslovují? Jak se ti daří dělat to, o čem tu Jan mluví? Odevzdáváš dále lásku, kterou jsi dostal od Boha? Jaké změny potřebuješ udělat, abys prokazoval více lásky?

DEFINICE LÁSKY

Jak Jan definuje lásku a co o ní říká ve verších 1 J 3,11–16 a 1 J 4,7–16?

Je zajímavé, že Jan nemá v úmyslu vytvořit precizní definici lásky. Začíná raději příkladem Kaina, aby ukázal, co láska není. Po negativním příkladu Jan uvádí ten nejsilnější příklad opravdové lásky. Ježíš za nás položil svůj život. Otec dal svého Syna jako smířčí oběť. Poslal ho mezi nás, aby se stal Spasitelem světa. To je nejhlubší význam lásky. Láska znamená udělat cokoliv, co je nevyhnutelné pro pomoc druhým, i kdyby to znamenalo obětovat sám sebe. Láska také znamená odpustit a zapomenout na minulost. V Ježíšově případě to znamenalo zcela zapřít sebe pro dobro druhých.

Křesťanská láska pramení v Boží lásce. Zůstat v lásce znamená těšit se z důvěrně blízkého vztahu s Bohem. Neexistuje láska v biblickém smyslu, která by nebyla z Boha (1 J 4,7). Mohli bychom však nesprávně pochopit závěr verše, že „každý, kdo miluje, z Boha se narodil a Boha zná“. Tento text musíme vysvětlovat v kontextu celého prvního listu. Podle 1 J 3,23 se láska neobejde bez víry; podle 1 J 5,2 spolu nerozlučně souvisí láska a zachovávání přikázání. Kdokoli může říct, že miluje Boha – ale Jan říká, jak se tato láska má projevit.

Můžeš uvést příklad lásky projevené druhým? Kdo tuto lásku prokázal? Co udělal? Co ses z této zkušenosti naučil o skutečném významu lásky?

O čem Jan mluví v 1 J 3,19–21? Prožili jste pocity, o jakých tady Jan hovoří?

Jaký problém řešil Jan v 1 J 4,17.18? Kdo z nás se nesetkal s podobným problémem?

Kdo z křesťanů by se při pohledu na sebe, své slabosti, nedostatek lásky a své chyby necítil odsouzený a zavržený? Je velmi důležité pamatovat na to, že Bůh je větší než naše vina, větší než naše srdce a naše výčitky svědomí. Den co den si potřebujeme uvědomovat, že naše naděje na spasení spočívá výhradně na Ježíši a na tom, co pro nás vykonal. Jen když se spolehne na něj a na jeho zásluhy – ne na sebe –, můžeme nabýt jistotu a důvěru.

Ve svém prvním listu Jan několikrát dává důraz právě na důvěru. Chce, aby věřící Bohu důvěřovali, když k němu přicházejí na modlitbě (1 J 3,21.22), aby měli důvěru před Kristovým příchodem (1 J 2,28) a také aby měli plnou jistotu v den Božího soudu (1 J 4,17). Bůh to s námi, svými dětmi, myslí dobře. Důvěra v jeho lásku nás zbavuje strachu.

„Satan ví, že ti, kdo prosí Boha o odpuštění a milost, je dostanou. Proto jim připomíná jejich hříchy, aby je zmalomyslně a odradil. Neustále hledá příležitost, aby si mohl stěžovat na ty, kdo chtějí poslouchat Pána Boha. Chce pokazit i to, co se snaží udělat, jak nejlépe umí. Nespočitatelnými způsoby, od nejméně až po ty nejzákeřnější a nejkrutější, se snaží zajistit jejich odsouzení.

Člověk ve své vlastní síle nedokáže obstát před těmito útoky nepřítelů. Stojí před Bohem v rouchu špinavém od hříchu a vyznává svoji vinu. A Ježíš, náš Přímluvce, mocně obhajuje všechny, kteří ve víře a pokání odevzdali svůj život do jeho rukou. Zastupuje jejich případ a díky tomu, co se stalo na Golgotě, vítězí nad jejich žalobcem. Díky jeho dokonalé poslušnosti Božímu zákonu mu byla dána veškerá moc na nebi i na zemi. Od svého Otce žádá milost a smíření pro viníka.“ (E. G. Whiteová, *God’s Amazing Grace*, 316)

Přinášejí ti tato slova nadějí?

LÁSKA V PRAXI

1 J 3,17.18; 4,19–21

Jan se nespokojuje s teorií o lásce. Vybízí nás k tomu, co od nás žádá Bůh – abychom lásku projevovali ve svých životech. Proto říká, že nemůžeme milovat a zároveň nenávidět, dokonce tvrdí, že nenávisť je určitá forma vraždy (1 J 3,15). Znovu zdůrazňuje, že nemáme milovat jen slovy, ale činy (v. 18).

Jan neříká, že s druhými nemáme mluvit hezky nebo že je zbytečné je slovně povzbuzovat. Slova představují důležitou součást lásky, o kterou se dělíme. Jak by se naši partneři, děti, příbuzní a přátelé cítili, kdybychom jim slovně nevyjádřili svou lásku? Vždyť i Jan používá slova, aby se o Boží lásku děлил s druhými.

Jan se však staví proti povrchnému vyznávání lásky bez dalších závazků. V 1 J 3,17 se zmiňuje o situaci podobné té z Jk 2,15.16. Bratr ze sboru trpí nouzí. Ostatní mají prostředky na to, aby mu pomohli, ale neudělají nic, jen mu řeknou několik pěkných slov. To však nestačí. Bůh nám nejen oznámil, že nás miluje, ale poslal svého Syna, aby zemřel namísto nás. Ti, kteří velmi milují, mnoho dělají, protože skutečná láska je aktivní.

Přečti si 1 J 3,16 a 17. Který příkaz je těžší splnit? Proč?

Je málo pravděpodobné, že by byl někdo z nás vyzván k tomu, aby dal svůj život za někoho jiného. Ale všichni se někdy v životě setkáme s tím, že budeme vyzváni projevít lásku někomu v nouzi. Možná budeme moci poskytnout zaměstnání, jídlo, oděv, křesťanskou výchovu, útočiště atd.

Domov je místo, kde se musí láska projevit nejvíce (často je to nejtěžší). Existuje nekonečně mnoho způsobů, jak můžeme členům rodiny prokázat lásku. Často jsou nejvýmluvnějším svědectvím o lásce a přijetí maličkosti – pomoc při domácích pracech, chutné jídlo, společný rodinný výlet nebo cokoli jiného. Je mnoho způsobů, jak můžeme prokázat lásku. Láska myslí nejprve na druhé – a potom tyto myšlenky uvádí do praxe.

Představ si, jak by se žilo v domově, kde vládne skutečná láska. Co bys měl změnit, aby se tento ideál mohl projevit i ve vaší rodině?

LÁSKA A PŘIKÁZÁNÍ

1 J 3,22–24; 4,21–5,4

Oba texty, které jsme tento týden studovali, končí zmínkou o přikázáních. Tento termín je použit čtyřikrát v obou částech. V 1 J 5,2 se mluví o plnění přikázání. 1 J 3,22.24 a 5,3 zdůrazňuje poslušnost nebo zachovávání přikázání.

Co nás tyto verše učí o přikázáních, kromě toho, že je máme zachovávat?

1 J 3,22 _____

1 J 3,23 _____

1 J 3,24 _____

1 J 4,21 _____

1 J 5,2 _____

1 J 5,3 _____

Jan říká, že když budeme zachovávat Boží přikázání a dělat to, co se mu líbí (1 J 3,22), můžeme důvěřovat, že Bůh vyslyší naše prosby. Zachovávat jeho přikázání znamená věřit v Ježíše a navzájem se milovat. To nám umožňuje zůstat v Bohu a Bohu zůstat v nás.

Když Jan mluví o přikázání v jednotném čísle, má na mysli přikázání věřit v Ježíše jako Mesiaše. Ve 4. kapitole je přikázání rozšířeno na lásku k bratrům a sestrami.

Když se Ježíše zeptali, které přikázání je ze všech nejdůležitější, vyzdvihl přikázání milovat Boha z celého svého srdce, z celé své mysli a z celé své síly a milovat bližního svého jako sám sebe (Mk 12,28–31). Ale připomenul i to, že ti, kteří ho milují, zachovávají jeho přikázání (J 14,15).

V Kázání na hoře Ježíš vyslovil mnoho různých přikázání. Přejedem od přikázání (jednotné číslo) k přikázáním (množné číslo) Jan naznačil, že jedno přikázání lásky je vyjádřeno v rozmanitosti přikázání.

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si 1 K 13 a v knize Poslové naděje a lásky v kapitole Věrný svědek text na str. 316 (AA 548).

„S každým trpícím člověkem bychom se měli dělit o útěchu, kterou nás Bůh zahrnuje.

To vše je jen naplněním podstaty zákona, kterou vystihuje příběh milosrdného Samařana a která se představila v Ježíšově životě. Jeho povaha odhaluje skutečný význam zákona a ukazuje, co znamená milovat bližního jako sebe sama. Pokud Boží děti prokazují lidem milosrdenství, dobrotu a lásku, vydávají svědectví o nebeských zásadách...

Boží láska v srdci je totiž jediným zdrojem, ze kterého může pramenit naše láska k ostatním lidem.“ (VDV 321; DA 505)

„Co nejdřív byste se měli zbavit chladné a bezcitné formálnosti. Ve svém každodenním životě potřebujete pěstovat láskyplnost a přátelskost. Měli byste projevovat ohleduplnost a křesťanskou zdvořilost. Srdce, které skutečně miluje Ježíše, miluje i ty, za které zemřel. Jako ručička kompasu ukazuje vždy k pólu, tak bude pravý následovník Ježíše Krista horlivě a ze vší síly usilovat o záchranu těch, za které dal Kristus svůj život.“ (3T 466)

Otázky k přemýšlení

- 1. Máme tendenci brát všechna napomenutí k lásce osobně. I když je to správné, určitě se to nevztahuje jen na nás jako jednotlivce. Jsou nějaké způsoby prokazování lásky, jaké může využít sbor jako celek, kdežto jednatel sám je realizovat nemůže? Jak se daří vašemu sboru zjevovat Boží lásku ve společnosti? Můžeš sboru nějakým způsobem v této důležité oblasti pomoci?**
- 2. Přemýšlejte spolu o tom, zda někdo prokázal lásku, o které jsme v tomto úkolu mluvili. Co dotyčný člověk udělal? Byla to z jeho strany oběť? Pomáhá nám to lépe pochopit, jaká je skutečná láska?**
- 3. Bible říká, že láska je z Boha. Pomáhá nám existence lásky lépe pochopit existenci Pána Boha? Svědčí naše vyjádření lásky druhým o Bohu? Do jaké míry může být projev lásky nejlepším důkazem Boží existence?**

VÍRA V BOŽÍHO SYNA

Biblické texty na tento týden: Mt 16,24.25; J 1,1-3; 3,36; 5,24; Ř 6,1-4; Žd 12,4; 1 J 5,1-12

Základní verš

Kdo jiný přemáhá svět, ne-li ten, kdo věří, že Ježíš je Syn Boží? (1 J 5,5)

Názory na to, kdo byl Ježíš, se různily nejen ve starověku, ale různí se i dnes. Někteří oddělují biblického Ježíše od Ježíše jako historické osobnosti a tvrdí, že tito dva nemají nic společného. Historický Ježíš byl údajně obyčejný člověk, který byl velmi citlivý na Boží hlas. Určitě to nebyl Boží Syn, který vstal z mrtvých! Jiní věří, že Ježíš byl jen politický revolucionář, který se sotva poznatelným způsobem snažil svrhnout římskou říši.

Způsob, jak o Ježíši přemýšlíme, ve značné míře ovlivní to, jaký vztah budeme mít k Bohu, jak budeme chápat plán spasení a zda budeme mít jistotu spasení. Kým Ježíš byl a co o sobě tvrdil, má dopad na každou lidskou bytost.

To je důvod, proč se Jan ve svých listech zabývá touto tematikou.

Týden ve zkratce

Jaké zaslíbení o vítězství jsme dostali? Co má Jan na mysli, když mluví o „vodě a krvi“? Jaké důvody máme pro víru? Co Jan říká o božství Ježíše Krista? Co učí o zaslíbení věčného života?

VĚŘIT V JEŽÍŠE A VÍTĚZSTVÍ

„Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha; a kdo má rád otce, má rád i jeho dítě.“ (1 J 5,1)

Po studiu Janova učení o bratrské lásce se nyní soustředíme na téma víry v Ježíše jako Krista (Mesiáše), Božího Syna. Tato dvě témata – víra a láska – se vlastně v prvních pěti verších 5. kapitoly překrývají.

Jan chce, aby jeho posluchači uvěřili, že Ježíš je Kristus – Mesiáš. O těch, co tomu věří, Jan říká, že se narodili z Boha. Milují Boha, milují se navzájem a zachovávají přikázání. Ti, co věří v Ježíše jako Božího Syna, přemáhají svět a vítězí nad ním (1 J 5,1–5).

V dějinách byli lidé, kteří zápas křesťanů za vítězství nad světem představovali jako určitý druh reálného vojenského konfliktu. To však není správné. Nikde v Písmu nečteme, že křesťané mají vytáhnout do boje a přinutit ostatní, aby se obrátili. Nikde v Novém zákoně nečteme, že by nějaký národ, ztotožněný s Božím královstvím, měl vést obranné nebo výbojné války. Boj, který musí křesťané vést, je duchovního charakteru. Jan ve svých spisech říká, že vítězství nedosahují pomocí násilí ani fyzické síly – ale vírou. A víru člověk projevuje způsobem svého života.

V následujících verších Jan mluví o dosažení převahy a vítězství. Co se můžeme naučit z těchto zaslíbení?

J 16,33 _____

1 J 4,4 _____

Zj 2,7.11; 3,5.21 _____

Zj 12,11 _____

Vítězem v pravém slova smyslu je Ježíš Kristus. Tím, že Ježíš vydobyl vítězství, i jeho následovníci mohou vítězit. Do jisté míry už zvítězili: mohou si totiž přivlastnit jeho vítězství a použít je ve svůj prospěch. Dostávají od Boha nádherné zaslíbení o tom, že už víc nemusí otročit hříchu (Ř 6,1–6).

V kterých oblastech svého života jsi už okusil zaslíbení o vítězství? V kterých oblastech ještě prohráváš? Proč? Jak dosáhnout slíbeného vítězství? Co ti v tom brání a překází?

JEŽÍŠ, V KTERÉHO VĚŘÍME (1 J 5,6–8)

Poté, co Jan upozornil na to, jak je důležité věřit v Ježíše jako Mesiáše a Božího Syna, pokračuje dále a ukazuje svým posluchačům, kdo je Boží Syn. Jedna z věcí, kterou říká o Ježíši, je, že „přišel skrze vodu a krev“ (1 J 5,6).

Co to znamená?

V prvním listu je zmínka o vodě jen v kapitole 5. ve verších 6–8. Dost často se však tento výraz objevuje v evangeliu podle Jana a také ve Zjevení. Voda, o které Jan mluví ve verších 6–8, musí mít – podle této části – nějakou souvislost s Ježíšem a jeho prvním příchodem a musí to být jeden ze tří prvků, které svědčí, že Ježíš je Mesiáš a Boží Syn.

Výraz „voda a krev“ je v J 19,34 použit ve spojitosti s Ježíšovou smrtí. Zdá se však, že to není ta voda, o které se Jan zmiňuje ve 1 J 5,6–8. Spíše by mohla mít nějakou souvislost s vodou, o které čteme na začátku Janova evangelia v souvislosti se křtem (J 1,26.31.33; 3,5.23). To by mohlo tvořit pozadí nebo určitý rámec pro první list Janův. Ježíš přišel jako vtělený Bůh a své první působení začal křtem vodou. Svoji pozemskou službu pak ukončil na kříži, kde prolil svoji krev. Voda tedy připomíná Ježíšův křest a krev připomíná jeho smrt na kříži (1 J 1,7).

Křest a ukřižování ukazují, kým Ježíš byl a čeho dosáhl. Božské projevy a lidské reakce v obou případech svědčí o tom, že byl skutečně Božím Synem (Mt 3,17; 27,50–54).

V těchto verších se Jan vrací k antikristům a znovu reaguje na jejich falešné učení, které mělo vliv na myšlení věřících. Kdyby Ježíš nebyl ani Mesiáš, ani Boží Syn, usmiřující smrt Božího Syna by nebyla pro naše spasení nevyhnutelná. Boží Syn by pak nezemřel na kříži namísto nás a jeho smrt by lidem nepřinesla žádnou naději. Takovýto názor by vedl k zcela odlišnému chápání spasení a Pána Boha. Vykoupení by se dalo dosáhnout skrze poznání (gnosi), ne skrze kříž. Proto Janovi velmi záleží na tom, aby lidé věděli, kdo je Ježíš a co pro ně svým životem a smrtí vykonal. Nechce, aby byli oklamáni a svedeni tímto falešným učením.

Voda a krev. Chvilí se zamysli nad tím, jak se tyto dva obrazy vztahují na Ježíše. Můžeme i my prožít ve svém životě „vodu a krev“? Jinými slovy, co pro tebe znamenal tvůj křest? A co pro tebe jako křesťana znamená prolitá krev? Viz Mt 16,24.25; Žd 12,4.

JEŽÍŠ A BOŽÍ SVĚDECTVÍ (1 J 5,9.10)

Prvním a druhým svědkem o božském synovství Ježíše jsou voda a krev. Třetím svědkem je Duch svatý (1 J 5,6.8). Podle Janova evangelia Ježíš prohlásil, že Duch svatý bude o něm vydávat svědectví (J 15,26).

Proč jsou potřební tito svědkové? Aby se potvrdila platnost určité věci, Starý zákon požadoval výpovědi dvou nebo tří svědků (Dt 19,15). Jan zřejmě chce, aby bylo všem jasné, že Ježíšův život a jeho poslání mají spolehlivý základ. Chce dokázat, že pro víru máme dobré důvody.

Co nám Jan říká v 1 J 5,9.10? Čemu máme věřit a jaký k tomu Jan uvádí důvod?

Jan považuje svědky anebo různá svědectví o Ježíši za velmi důležité. Ve svém evangeliu se zmiňuje i o dalších svědectvích – svědectví Jana Křtitele (J 1,6.7), o Ježíšově vlastním svědectví (J 3,32), svědectví samařské ženy (J 4,39), svědectví Ježíšových skutků (J 5,36), svědectví Písma (v. 39), svědectví Boha Otce (J 8,18), svědectví lidí, kteří viděli vzkříšení Lazara (J 12,17), svědectví Ducha svatého (J 15,26) a o svědectví samotného apoštola Jana (J 21,24). To je velmi působivé. Jan chce, aby víra v Ježíše spočívala na svědectvích.

Svědectví Otce v našem textu bylo chápáno různým způsobem. Zdá se, že nejlepší vysvětlení najdeme ve spojení s trojnásobným svědectvím, o kterém se Jan zmiňuje v předcházejících verších.

Jan říká, že jestliže jsme ochotni přijmout svědectví lidí, o co víc bychom měli přijmout svědectví samého Boha. Často věříme tomu, co nám řeknou lidé, ať už prostřednictvím novin nebo televize, i když mnohdy nemáme dostatečné důkazy pro to, co slyšíme. O co víc bychom měli přijmout Boží osobní svědectví a věřit v Ježíše, jak nám ho představuje Nový zákon!

Jaké máš důvody pro víru v Boha, v Ježíše a v naději, kterou nacházíme v adventním poselství? Napiš si je, přemýšlej o nich na svých modlitbách a poděl se o ně ve třídě sobotní školy.

OTÁZKA TROJICE (1 J 5,7.8)

V některých překladech Bible (např. v překladu Bible kralické) se v 1 J 5,7.8 nachází text: „Neboť tři jsou, kteříž svědectví vydávají na nebi: Otec, Slovo, a Duch svatý, a ti tři jedno jsou. A tři jsou, kteříž svědectví vydávají na zemi: Duch, a voda, a krev, a ti tři jedno jsou.“ Má to však jeden háček. Text „...na nebi: Otec, Slovo, a Duch svatý, a ti tři jedno jsou. A tři jsou, kteříž svědectví vydávají na zemi...“ byl s největší pravděpodobností do Bible vepsán později, protože v nejstarších známých biblických rukopisech se nenachází.

Bibličtí badatelé se shodují na tom, že tento text není originální a byl dodatečně přidán, pravděpodobně proto, aby podpořil učení o Trojici. Jistěže by se do biblického textu nemělo nikdy svévolně zasahovat, a to z mnoha důvodů (Zj 22,18). Jedním z nejdůležitějších je to, že lidé mohou začít pochybovat o hodnověrnosti Písma jako celku a ztratit důvěru v Boží slovo.

Učení o Trojici je však v Janových spisech pevně zakotveno i bez tohoto tzv. „trojičného dodatku“. I když autoři Nového zákona věří, že Bůh je jeden, současně představují i Ježíše a Ducha svatého jako Boha. Dokázat sladit pravdu, že Bůh je jeden, s božstvím Otce, Syna a Ducha svatého – tedy Trojicí, je pro pochopení pravého biblického učení nesmírně důležité.

Jan se zcela jednoznačně vyjadřuje o Ježíšově božství. Co čteme o Ježíši Kristu v následujících verších?

J 1,1–3.14 _____

J 8,58.59 _____

J 10,30.31 _____

J 20,28 _____

1 J 2,23 _____

1 J 5,20 _____

I když na základě těchto textů (a mnoha dalších) není pochyb o Ježíšově božství, část, kterou tento týden studujeme, se nesnaží dokazovat učení o Trojici. Tyto verše vybízejí k víře v Ježíše jako Božího Syna a ukazují na svědectví o něm, která byla dána světu.

Představte si poslední chvíle Ježíšova života před jeho smrtí na kříži. Pamatujte na to, že to byl Bůh, Stvořitel. Jaký dopad má uvědomění si těchto skutečností na váš život?

DŮSLEDKY VÍRY V JEŽÍŠE (1 J 5,11.12)

Bůh dal lidstvu nádherný dar – dar věčného života (1 J 5,11.12). Můžeme ho však získat jen prostřednictvím Ježíše Krista – tím že přijmeme Boží svědectví o jeho Synu, tedy když uvěříme a přijmeme Ježíše.

Co učí apoštol Jan ve svém evangeliu o věčném životě?

J 3,16 _____

J 3,36 _____

J 5,24 _____

J 6,54 _____

Janova slova o víře v Ježíše, o tom, kdo je Ježíš a proč máme přijmout Boží svědectví, nejsou jen nějakou teoretickou úvahou. Mají jasný a konkrétní cíl – najít věčný život v Božím Synu. Janovi odpůrci – kteří zpochybňovali Ježíšovo božství nebo lidskou přirozenost Kristovu anebo chtěli oddělit božskou přirozenost od lidské – měli jiný názor na Ježíše, než který předkládá Písmo. Když však nepřijali Ježíše, jak je představený v Písmu, nezískali potom ani věčný život. I kdyby tvrdili, že mají věčný život, dokonce i kdyby měli mimořádné poznání a dobrý pocit, že vlastní věčný život, jejich tvrzení by nebyla pravdivá.

„Získat věčný život můžeme jen prostřednictvím Ježíše Krista.“ Jaké jsou důsledky tohoto výroku? 1 J 5,11.12

Jan jasně říká, že ti, co nemají Božího Syna, nemají život; avšak ti, co mají Ježíše, mají věčný život. Jsou to silná slova s vážnými důsledky. Přijmout Ježíše jako Božího Syna a získat tak spasení je otázkou věčného života a věčné smrti. Neexistuje závažnější rozhodnutí.

A co lidé, kteří neměli nikdy příležitost slyšet evangelium? Když budeš přemýšlet o odpovědi na tuto otázku, nezapomeň vzít v úvahu Boží všeobjímající lásku k celému světu. Jak můžeme v této těžké otázce projevit vůči Bohu více důvěry?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si Mt 16,13–17 a J 12,37–46.

„V něm byl život a život byl světlo lidí.“ (J 1,4) Tady se nehovoří o tělesném životě, ale o nesmrtelnosti, o životě, který je výlučným vlastnictvím Pána Boha. Slovo, které bylo u Boha a které bylo Bohem, má tento život. Fyzický život je něco, co dostává každý jedinec. Není to věčný ani nesmrtelný život, protože Bůh, Dárce života, si ho bere zpět. Člověk nemá vládu nad svým životem. Kristův život nebyl půjčený. Nikdo mu ho nemohl vzít. „Já jej dávám sám od sebe,“ řekl Ježíš (J 10,18). V něm byl život původní, nepůjčený, neodvozený. Tento život člověku není vlastní. Může ho vlastnit jen prostřednictvím Ježíše Krista. Nemůže ho získat; dostává ho jako dar, když uvěří v Krista jako svého osobního Spasitele. „A život věčný je v tom, když poznají těbe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista.“ (J 17,3) Toto je pramen života pro tento svět.“ (1SM 296.297)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jan mluví o svědectví, které jsme dostali o Ježíši. A co svědectví, které my odevzdáváme tomuto světu? Kdyby někdo sledoval každou oblast tvého života v průběhu posledních 24 hodin, jaké svědectví by to bylo? Kdybys věděl, že tě někdo pozoruje, co bys dělal jinak? Polož si otázku: Proč bych jednal jinak?**
- 2. Získal jsi zaslíbení věčného života. Ale co to znamená? Mělo by se to nějakým způsobem už nyní odrazit ve tvém životě? Co děláš jinak, když víš, že máš toto zaslíbení?**
- 3. Ještě jednou si přečti uvedený citát od Ellen Whiteové. Čím tě oslovuje? Jakou naději a povzbuzení z něj můžeš čerpat?**
- 4. Jestliže jde o tak mnoho – buď získat věčný život, nebo dojít věčné záhuby – proč se tak lehce necháme zlákat věcmi tohoto světa, o kterých víme, že nás nemohou uspokojit ani nám dát věčný život?**

DŮVĚRA

**Texty na tento týden: J 3,36; Sk 4,29; 1 K 9,27; Žd 4,16;
1 J 5,13-21; Zj 12,9**

Základní verš

Máme v něho pevnou důvěru, že nás slyší, kdykoliv o něco požádáme ve shodě s jeho vůlí. (1 J 5,14)

Benjamin Franklin jednou řekl, že v tomto životě jsou jisté jen dvě věci: smrt a daně. Ale jistá je i třetí věc – že svět je plný nejistoty!

Nejsme si jisti svým zaměstnáním. Nic nám nezaručí ochranu před různými nemocemi, terorizmem, válkami a přírodními pohromami. Nemáme žádnou záruku toho, že když si večer lehneme do postele, ráno se probudíme.

Proto se snažíme chránit před těmito problémy, jak nejlépe umíme. Ani naše nejlepší snahy nám však nic stoprocentně nezaručí.

A co Pán Bůh a jeho zaslíbení, která nám dal? Nakolik jsou pro nás jistá? Můžeme žít bez důvěry a jistoty, které pocházejí od Boha? Náš vztah s Bohem a věčný život s ním je důležitější než cokoli jiného. Co nám Jan říká o těchto nejdůležitějších věcech v životě?

Týden ve zkratce

Čemu můžeme důvěřovat? Co máme dělat, aby se naše důvěra nezměnila v opovážlivost? Můžeme důvěřovat, že naše modlitby jsou vyslyšeny? Jaká ochrana před svody satana je nám nabízena? Jak můžeme poznat Pána Boha?

MÍT DŮVĚRU (1 J 5,13-21)

V 1 J 5,14 se vyskytuje výraz „pevná důvěra“, což může znamenat také jistotu a v jiném kontextu též odvahu a smělost (Sk 4,29.31) nebo otevřenost (J 16,25.29).

Podle Žd 4,16 a 10,19 mohou křesťané přistupovat s pevnou důvěrou až k Božímu trůnu. Proč? Zaprvé, protože Ježíš za nás na kříži prolil svoji krev. Zadruhé, protože Ježíš vystoupil do nebe, aby v něm sloužil jako velekněz.

Stejný výraz Jan používá v 1 J 4,17, kde hovoří o důvěře anebo smělosti v den soudu. Křesťané se nemusí bát soudu, protože se spoléhají na to, co pro ně Ježíš učinil. Nespoléhají na sebe a nezkládají si na tom, jak se chovají a co záslužného kdy udělali. Jejich důvěra spočívá zcela v Ježíši.

Myšlenky důvěry a jistoty vyjadřuje Jan ještě jiným způsobem – na konci svého prvního listu opakovaně používá výraz „víme“. Zatímco se tento výraz nachází v celém listu jen dvakrát (1 J 3,2.14), v závěru listu se vyskytuje pětkrát. Dodatečně tak zdůrazňuje téma „důvěry“.

Čemu můžeme podle následujících veršů důvěřovat a na co spoléhat?

1 J 5,13 _____

1 J 5,15 _____

1 J 5,18 _____

1 J 5,19 _____

1 J 5,20 _____

V 1 J 5,13 apoštol píše, že jeho čtenáři mohou vědět a mluvit o jistotě spasení. Od 1 J 5,15 používá slovo „víme“. V 1 J 5,15 zdůrazňuje, že Bůh slyší naše modlitby. Můžeme si tím být jistí. V 1 J 5,18 je za slovem „víme“ zaslíbení o Boží ochraně. Ve verši 19 je slovo „víme“ úvodem k nádherným slovům o tom, že patříme Bohu. Verš 20 připomíná, že máme Ježíše a prostřednictvím něj známe Boha a jsme v něm. Křesťané proto mohou mít důvěru, pokud jde o jejich vztah k Bohu, jejich modlitební život, jejich současný stav a budoucí úděl.

Kolikrát ses zklamal sám v sobě v průběhu minulého měsíce, týdne nebo konce dne? Možná by bylo stálo za to si tato zklamání zapisovat. Ale to by nás mohlo zmalomyslnět a odradit. Vede tě vědomí vlastních nedostatků a selhání k tomu, abys více důvěřoval Ježíši a spoléhal se na něj, a ne na sebe?

MÍT VĚČNÝ ŽIVOT

Čím si můžeme být jisti podle verše 1 J 5,13?

Ve verši 13 nacházíme jeden významný důvod, proč Jan napsal tento list. Chtěl, aby jeho posluchači a čtenáři měli jistotu spasení. Křesťané by měli vědět, že již mají věčný život. Něco podobného píše Jan i na konci svého evangelia (J 20,30.31).

1 J 5,13 však je na rozdíl od ostatních novozákonních veršů, které hovoří o věčném životě, něčím výjimečný. Mnohé tyto verše obsahují zaslíbení i určitou podmínku k přijetí tohoto daru (např. J 3,36), ale 1 J 3,13 prohlašuje, že už máme věčný život a Boží děti by to měly vědět. Není to možnost, něco, co můžeme ke křesťanskému životu přidat, nebo vynechat. Bůh chce, abychom měli jistotu spasení. Také Mojžíš (Ex 32,32), Petr (1 Pt 5,1), Pavel (2 Tm 4,7.8), křesťané v Efezu (Ef 2,8) a věřící v Kolosích (Ko 1,12–14) měli tuto jistotu.

Na co si dát pozor, aby se tato jistota nezměnila v opovážlivost? Viz Mt 10,22; 1 K 9,27; Zj 3,11.

Bible mluví o jistotě spasení. Svými rozhodnutími ji ale můžeme ztratit. Potřebujeme se denně podřídit Pánu v poslušnosti, pokání a víře.

Podívej se čestně na sebe. Zápasíš o jistotu spasení? Pokud ano, není to kvůli tomu, co děláš? Je-li tomu tak, musíš nejprve prosit o odpuštění, potom o sílu, která je ti slíbena. Co ti brání se k tomu rozhodnout?

PODLE JEHO VŮLE (1 J 5,14–17)

Jaké zaslíbení máme ve verších 1 J 5,14.15? Co by pro nás měly tyto verše znamenat?

K Bohu můžeme přijít se všemi svými radostmi, starostmi i prosbami. Můžeme mu povědět, že potřebujeme peníze. Můžeme se mu svěřit s tím, že máme problémy s dětmi a chceme, aby zasáhl. Můžeme mu říct, že jsme vážně nemocní a potřebujeme uzdravení. Znamená to, že nám pošle složenku s penězi, dá do pořádku naše děti anebo že nás vyléčí z nebezpečné nemoci? Zřejmě ne. Když se Ježíš modlil v Getsemane, nakonec dodal: „...staň se tvá vůle“ (Mt 26,42). A Bůh ho kříže nezbavil.

Jestliže však vyznáváme své hříchy a prosíme o odpuštění, Bůh nás nezapíše do pořadníku. Můžeme mít jistotu, že než svoji modlitbu dokončíme, bylo nám odpuštěno. Když ho prosím o to, aby mě přijal za své dítě, protože jsem vyznal Ježíše za svého Spasitele a Pána, Bůh přímo v té chvíli moji modlitbu vyslyší. Písmo zjevuje Boží vůli – ať už v přikázáních, nebo zaslíbeních –, a pokud se dožadujeme jejího naplnění, smíme mít důvěru, že tato modlitba je vyslyšena. Ke každé své prosbě bychom měli dodat „staň se tvá vůle“ a důvěřovat, že Bůh učiní to, co bude pro nás nejllepší.

Všichni máme zkušenost s modlitbami, které nebyly vyslyšeny. Milovaný člověk zemřel, i když jsme se za něj modlili. Ztratili jsme práci, i když jsme se za to modlili, atd. V některých případech jsme možná zjistili, že i když naše modlitby nebyly vyslyšeny tak, jak jsme to chtěli, věci se změnilly k lepšímu. Jindy vidíme jen zklamání, bolest a žal. Jak se zachovat a co dělat v takovém případě? Jak máme dále žít vírou a důvěřovat Bohu, když zdánlivě nevyslyšené modlitby nás naplňují žalem, zklamáním, neklidem, ba i pochybnostmi?

VÍRA V OCHRANU (1 J 5,18.19)

Jaká útěcha je pro nás ve verších 1 J 5,18.19?

V obou verších je zmínka o tom Zlém. Toto slovo je také použito v 1 J 2,13.14; 3,12 a představuje satana. V třetí kapitole ho Jan nazývá ďáblem (1 J 3,8.10). Podle Zj 12,9 je ďábel „ten dávný had“. Verše 1 J 5,18.19 jsou připomínkou velkého sporu mezi Kristem a satanem. Tento spor je více odhalený v knize Zjevení, zvláště ve 12. kapitole. Tohoto tématu se dotýkají i různé pasáže z Prvního listu Janova.

Ve verších 18 a 19 Jan mluví o tomto světě jako o prostoru, kde vládne ten Zlý. Avšak Ježíšovi učedníci jsou „v Bohu... a v jeho Synu Ježíši Kristu“ (v. 20). On své děti chrání. Ježíš na ně dohlíží a nedovolí satanovi se jich dotknout. Proto dokážou říct „ne“ hříchu a odolat pokušení.

Verš 19 říká, že jsme z Boha. Můžeme být smělí a mít jistotu, protože máme přímý a důvěrný vztah s Bohem a oddělili jsme se od světa. Jako Boží děti se můžeme domáhat splnění jeho zaslíbení.

Pocituješ sám na sobě i ve světě realitu boje mezi dobrem a zlem? Jak můžeš zaslíbení o vítězství a ochraně využít ve svém životě? Jaká naděje vyplývá z toho, že Ježíš za nás v boji proti satanovi už zvítězil a své vítězství nabízí i nám?

SPRÁVNÉ POZNÁNÍ BOHA (1 J 5,20.21)

V celém Prvním listu Janově jsme viděli, jak snadno Jan přechází od Otce k Ježíši. V některých případech se osobní zájmeno „on“ a „mu“ může vztahovat na Otce i Syna. Vůbec nás to nepřekvapuje, protože ten, „kdo vyznává Syna, má i Otce“ (1 J 2,23). Ve verši 20 se slovo „pravý“ vyskytuje třikrát. První zmínka se jednoznačně vztahuje na Boha Otce. Ježíš přišel a umožnil nám alespoň do jisté míry zahlédnout a pochopit Otce.

Druhá zmínka se vztahuje na Ježíše. „A jsme v tom pravém Bohu, protože jsme v jeho Synu Ježíši Kristu.“ Poslední část první věty tak vysvětluje její začátek: Je to Boží Syn, kdo je pravý a pravdivý. Slovo „pravý“ nebo „pravdivý“ charakterizuje Ježíše (viz Zj 3,7.14), ale je to také vlastnost Otce (J 7,28).

Naposledy se toto slovo vyskytuje ve větě: „On je ten pravý Bůh a věčný život.“ Tato věta dává smysl, když ji vztáhneme na Ježíše.

Co je napsáno v 1 J 5,21? Jak by se mělo toto varování projevit v našem životě?

Doposud se Jan ve svém listu nikde nezmínil o modloslužbě. Zabýval se falešnými názory na Ježíše a jejich vlivem na členy. Proč potom na konci svého listu – jako poslední varování – otevírá téma, o kterém předtím nic nečteme? Možná Jan považuje nesprávné názory na Krista za modlářství. Modlářství by tak souviselo s učením antikristů o Bohu a Ježíši. Jejich chápání Boha bychom pak mohli považovat za uctívání falešných bohů namísto pravého Otce, který dává všem opravdově věřícím prostřednictvím Ježíše věčný život.

Napiš krátké svědectví o tom, jak znáš Pána Boha, a poděl se o něj ve třídě sobotní školy. Jsou věci, které o Bohu nevíš? Je i něco, co o Bohu nevíš, ale rád bys to věděl?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Perly moudrosti si přečti text na stranách 72.73 (COL 147.148) a v knize Od slávy k úpadku text na straně 59.60 (PK 157).

„Když prosíme o pozemská požehnání, naše modlitby nebývají vždy vzápětí vyslyšeny, někdy nám Bůh dá dokonce něco jiného, než jsme chtěli. S prosbou o vysvobození z hříchu je tomu však jinak. Bůh nás chce očistit od hříchu, chce, abychom byli jeho dětmi, a chce nám pomoci žít svatým životem. Kristus ‚sám sebe vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z nynějšího zlého věku podle vůle našeho Boha a Otce‘ (Ga 1,4). ‚Máme v něho pevnou důvěru, že nás slyší, kdykoliv o něco požádáme ve shodě s jeho vůlí. A víme-li, že nás slyší, kdykoliv o něco žádáme, pak také víme, že to, co máme, jsme dostali od něho.‘ (1 J 5,14.15) ‚Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti.‘ (1 J 1,9)“ (TV 166; DA 266)

„Pokud ho život nemocných může oslavit, modlíme se, aby mohli žít. Ale ne jak my chceme, ale jak chce on. Jestliže své touhy svěříme vševědoucímu Bohu a bez ničivé úzkosti se v plné důvěře ve všem spolehne na něj, naše víra může být pevná a osvědčit se. Máme zaslíbení. Víme, že nás slyší, když prosíme podle jeho vůle. Naše prosby nesmí mít formu příkazu; přimlouváme se, aby udělal to, po čem toužíme v Něm.“ (2T 149)

Otázky k přemýšlení

- 1. Mnozí už zápasili s otázkou „jistoty spasení“. Jaký důvod se obvykle skrývá za tímto problémem? Můžeš nějakým způsobem pomoci těm, kteří v této oblasti prožívají zápas?**
- 2. Proč i přes všechna nádherná zaslíbení o vítězství nad hříchem mnozí z nás stále znovu upadají do stejných hříchů?**
- 3. Jak se velký spor projevuje v našem současném světě? Pozorujete ho i ve vašem společenství, dokonce u vás doma? Co děláte v tomto velkém sporu pro Krista jako jednotlivci nebo jako sbor?**

DŮLEŽITÁ TÉMATA V PRVNÍM LISTU JANOVĚ

**Biblické texty na tento týden: Mt 5,13; J 14,6; Ef 4,25–5,21;
1 Tm 3,15; 1 J 3,2**

Základní verš

Milovaní, nyní jsme děti Boží; a ještě nevyšlo najevo, co budeme! Víme však, až se zjeví, že mu budeme podobní, protože ho spatříme takového, jaký jest. (1 J 3,2)

Tragédie, kterou 11. září 2001 způsobil teroristický útok na New York a Washington D.C., měla jeden pozitivní dopad – lidé si uvědomili, že už nelze dál relativizovat morální hodnoty a upřednostňovat osobní pojetí toho, co je dobré a co zlé. Chladnokrevná vražda tisíců lidí v přímém přenosu a za denního světla přinesla do mnohých domovů hrůzu a zděšení. Je zřejmé, že takové zlo nikdy nemůže být omluveno na základě různého pohledu na dobro a zlo v jiné kultuře. 11. září se lidé podívali přímo do tváře morálnímu zlu, které převýšilo všechny kultury, všechny tradice, všechny epochy a dotklo se samotné podstaty lidské morálky.

Jan neuznával myšlenku morálního relativizmu. Věděl, že existuje absolutní pravda, která je v Kristu. V tomto úkolu si připomeneme některá významná témata Janova prvního listu, včetně jeho chápání pravdy, která formuje základ morálky.

Týden ve zkratce

Co učí Jan o Božím díle? Jaké obrazy používá, aby vyjádřil, jaká má být církev? Co je jediným základem našeho spasení? Co učí Jan o pravdě?

BŮH

V Prvním listu Janově je několik zmínek o božské Trojici – Otci (1 J 2,16), Synu (v. 23) a Duchu svatém (1 J 5,6). Hlavní důraz je však položen na Ježíše a Otce. Tento list nám říká, že Bůh je světlo a není v něm tma (zlo). Je v něm kladen důraz na to, že Bůh je spravedlivý a že je láska. Naše schopnost milovat závisí na Bohu, který je láska. Boží vztah k věřícím je připodobněn ke vztahu otce k dítěti, což samo o sobě vyjadřuje lásku a péči, kterou o nás má. Jan v něm velmi pozitivním a přitažlivým způsobem představuje, kdo je náš Bůh.

Jan nám však v tomto listu chce říct ještě něco jiného. Mluví o tom, co pro nás Bůh učiní. Právě to by pro nás mělo být zdrojem skutečné naděje a povzbuzení.

Co podle Jana pro nás Bůh vykonal a koná?

1 J 1,9 _____

1 J 2,1.2 _____

1 J 2,27 _____

1 J 3,8 _____

1 J 4,8–10 _____

1 J 5,11 _____

1 J 5,14 _____

Ve svém listu se Jan zmiňuje o Kristově příchodu v lidském těle a jeho smrti za nás. Ježíš Kristus nám odpouští naše hříchy, očišťuje nás, přimlouvá se za nás a dává nám věčný život. Nabízí nám jistotu a přijímá nás za své děti. S velikou naléhavostí Jan věřícím připomíná, že zachránit nás může jen kříž a Ježíšova krev, nic jiného.

Jsou ve tvém životě oblasti, které jsi cele neodevzdal Bohu? Děláš věci, o kterých víš, že jsou špatné, ale nedokážeš se jich vzdát? Rozhodnout se musíš ty sám. Jestliže tě Duch svatý oslovuje, na nic nečekej a odevzdej se Pánu. Čím déle to budeš odkládat, tím to bude těžší.

Nový zákon představuje církev různými obrazy, například jako sůl (Mt 5,13), sloup a oporu (1 Tm 3,15), stavbu nebo dům (Ef 2,21.22), chrám (1 K 3,16.17), nevěstu (Zj 21,2) a tělo Ježíše Krista (Ef 1,22.23).

I když v 1 J se samotné slovo církev neobjevuje, přesto je zcela zřejmé, že na ni Jan neustále myslí a že o ní často mluví. Jaký obraz církve se nachází v tomto listu? Pomáhá nám to lépe pochopit, čím by církev měla být?

1 J 2,9–11 _____

1 J 2,13.14 _____

1 J 2,12.18 _____

1 J 3,1 _____

V Prvním listu Janově je církev zobrazena především jako rodina. Dvanáctkrát je tu zmínka o nebeském Otci. Navíc samotný Jan tím, že členy církve oslovuje jako „děti“ (1 J 2,18), vystupuje v roli otce. Členy církve nazývá dětmi (13krát), otci (2krát), mládenci (2krát) a bratry (13krát).

Tyto termíny naznačují jakési důvěrné přátelství, blízký vztah a vzájemnou lásku. Zahrnují v sobě představu spolupatříčnosti. Každý je potřebný a každý má v Boží rodině své místo. Navíc má tato rodina svého Boha. Z toho vyplývá, že toto společenství má horizontální i vertikální rozměr. Jako členové církve jsme doslova částí Boží rodiny.

„Milování, milujme se navzájem, neboť láska je z Boha, a každý, kdo miluje, z Boha se narodil a Boha zná.“ (1 J 4,7) Co je podle tohoto verše znamením toho, že jsme částí Boží církve?

Jakými slovy bys popsal svůj vztah ke sborové rodině? Jsi svévolné dítě? Panovačný otec? Milující matka? Bezmocné dítě? Co bys měl změnit, abys byl platnou a aktivní částí této zvláštní rodiny?

SPASENÍ

Celá Bible, od První knihy Mojžíšovy až po Zjevení, hovoří o Ježíši a vykoupení. Mnoha způsoby je v ní vyjádřeno, co Bůh vykonal pro padlé lidstvo. Je zprávou o úžasné Boží sebeoběti, kterou podstoupil kvůli tomu, aby nám vrátil, co jsme původně dostali, a přidal k tomu mnohonásobně víc. Bible je zkrátka knihou o spasení. I ono patří mezi klíčová témata prvního Janova listu.

Jak může člověk podle následujících veršů získat spasení?

1 J 1,9 _____

1 J 2,2 _____

1 J 4,9.10 _____

Prostředkem spasení je Kristova krev (1 J 1,7; 5,6.8), to znamená jeho smírní oběť (1 J 2,2; 4.10). Přímo o kříži se v tomto listu nemluví. Avšak krev a smírní oběť poukazují na kříž. Nespasí nás Ježíšův příklad a vzor, i když i to je nesmírně důležité, ale jeho smrt. Jeho příklad je pro nás výzvou, abychom žili tak, jako žil on (1 J 2,6).

Pro Jana je spasení věřících něčím, co existuje již v přítomnosti. Popisuje to různými způsoby:

- poznali ho (1 J 2,2.3)
- jsou v něm (1 J 2,5; 5,20)
- jsou jim odpuštěny hříchy (1 J 2,12)
- zvítězili nad tím Zlým (v. 13)
- přešli ze smrti do života (1 J 3,14)
- mají věčný život (1 J 5,12.13)

Tato vyjádření nádherně znázorňují, čeho všeho se týká spasení.

V Ježíši máme naději a zaslíbení. Co bys mohl udělat, abys co nejvíce lidí oslovil touto dobrou zprávou? Jakou oběť jsi ochoten přinést, abys dal druhým příležitost poznat Ježíše a získat spasení?

KŘESŤANSKÉ CHOVÁNÍ

I když Jan ve svém prvním listu řeší především problém nesprávné teologie, stále znovu se vrací i k morálce. Jednoznačně vidí, že teologie formuje morálku a že špatná teologie může vést ke špatnému jednání. Proto je důležité snažit se o správný teologický výklad. Nesprávné chápání vztahu mezi zákonem a milostí například zapříčinilo porušování přikázání o Božím sobotním dni. Proto se potřebujeme přesvědčit, že naše chápání Boha a Písma je pravdivé, prohlubující se a správné.

Musíme si také ověřit, zda se naše teologie správným způsobem uvádí do praxe. Je to smutné, když vidíte, jak velký zastánce ortodoxního výkladu Písma odchází se sousedovou manželkou. Nebo když studenti teologie a seminaristé podvádějí na zkouškách. Nebo když ti, co zachovávají sobotu, znají pravdu o spasení, nebeské svatyni a stavu mrtvých, jeden druhému lžou.

**Vlastními slovy vyjádři, co nás následující verše učí o etickém chování.
1 J 1,7; 2,1.15.16; 3,4.7.15.17.18; 4,7; 5,2.3**

Jan přímým i nepřímým způsobem vyzdvihuje etické chování. Vyzývá křesťany, aby nepodváděli, nelhali, nehřešili, neživili v sobě nenávist vůči bratru nebo sestře, nemilovali svět s jeho žádostmi, pochlebováním, pýchou a nejednali protiprávně. Naopak říká, že musíme být poslušní, dělat to, co je dobré a správné, a navzájem se opravdově milovat. I když Pavel je mnohem detailnější než Jan (např. Ef 4,25–5,21), Jan to všechno shrnuje a říká, že máme zachovávat Boží přikázání a žít tak, jako žil a učil Ježíš (1 J 2,6).

Jan jasně říká, že narodit se z Boha, znát a milovat ho je něco, co změní náš život. Pro Jana není pravda jen jakousi teorií, které člověk věří; je to něco, co člověk prožívá. Asi nejlépe to vystihuje verš 1 J 3,7: „Dítky, ať vás nikdo neklame: Spravedlivý je ten, kdo činí spravedlnost – tak jako on je spravedlivý.“

Žijeme tak jako Ježíš? Jak se to projevuje v našem každodenním životě? Prožíváš snad v tomto období něco, v čem se jen obtížně odhodláváš jednat tak, jak jednal Kristus?

PRAVDA A LEŽ

Od dob starověkého Řecka až do dnešních dní existuje názor, že pravda je relativní, že nic neplatí absolutně a že neexistuje ani žádná nadpřirozená nauka, podle které by se měli lidé v životě řídit a podle které by se museli rozhodovat, co je pravda a co je lež, co je dobré a co špatné, co je morální a co nemorální. Tento postoj nazýváme relativizmem. I když k nám přichází v různém přestrojení, základní myšlenka je stále stejná: neexistuje žádné absolutní měřítko pravdy, dobra ani morálky. Každý si musí vytvořit svůj názor na to, co je špatné a co ne. Podle této teorie je naším úkolem dělat to, co považujeme za nejlepší a co odpovídá naší kultuře, společnosti a tradicím.

Co říká Ježíš o absolutní pravdě? J 14,6

Ježíš nepřijímá názor, že pravda je relativní. Svým výrokem „Já jsem ta cesta, pravda i život“ ukazuje na absolutní pravdu, která se projevila v jeho osobě.

Co nás Jan učí o pravdě? 1 J 2,4,21; 3,19; 4,6; 5,20

Jan ví, že existuje absolutně platná pravda. Proto dává velmi jasně najevo, že mezi pravdou a lží je ostrá hranice – rozdíl, který relativizmus často zastírá. Absolutní pravda existuje. Bůh je pravda. Ježíš a Duch svatý jsou pravda.

Upřímní křesťané znají pravdu, milují pravdu a patří pravdě. Pravda je tedy nejen to, co rozumově chápeme, ale i to, co v životě praktikujeme.

Můžeme mít naprostou jistotu, že existuje absolutní pravda. Je ale všechno absolutní? Jsou určité normy, které nejsou tak pevné, ale jsou spíše podmíněné, osobní, podléhají změnám a kultuře? Jak se naučit rozlišovat mezi tím, co musí být absolutní a neměnné a co se může měnit, je relativní a závisí na okolnostech?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Poslové naděje a lásky si přečti kapitolu Věrný svědek (PNL 315–320; AA 546–554).

Zvlášt v dnešní době, kdy se šíří různé falešné názory, je velmi potřebné zabývat se Prvním listem Janovým. Jan vyzývá své posluchače – tedy i nás – aby nevěřili komukoli a nepřijímali nekriticky nové nauky, ale zkoumali, zda konkrétní učení je nebo není skutečně biblické. Potřebujeme mít schopnost rozlišit pravdu od lži. Podle Jana se autentické křesťanství vyznačuje těmito znaky: (1) vírou v Ježíše jako Božního Syna, který přišel v těle; (2) zachováváním Božích přikázání a (3) láskou k Bohu a ostatním lidem. Jan chce položit pevný základ a pomoci svým posluchačům, aby měli jistotu spasení skrze víru v Ježíše Krista, jak je nám představena v Písmu.

Otázky k přemýšlení

- 1. Myšlenka morálního relativizmu má do jisté míry logický smysl. Pokud neexistuje žádný Pán Bůh ani Stvořitel a my jsme skutečně jen výsledkem náhodného působení sil, kdo by pak měl určovat, co je morální, když ne my sami? Ale co když se změní naše názory na to, co je morální... V čem je takové uvažování z čistě praktického důvodu špatné?**
- 2. Když se před nějakým časem ptali premiéra Harolda McMillana, co by mohla britská vláda udělat, aby byli občané morálnější, odpověděl: „Já jsem jen premiér. Běžte za arcibiskupem.“ Může nám to, co jsme v tomto úkolu studovali, pomoci k tomu, abychom byli morálnější? Anebo je dokonce jedním z cílů evangelia učinit z nás morálnější lidi?**
- 3. Tento příběh se stal v Americe v minulém století, v těžké době hospodářské krize. Jednoho dne přivedli do soudní síně otce, který ukradl chléb. Když se ho soudce La Guardia zeptal, proč to udělal, vzlykající muž odpověděl, že potřeboval jídlo pro své hladové děti. La Guardia se jej zeptal: „Uvědomujete si, pane, že jste se dopustil zločinu?“ Kající muž ani pořádně nezvedl hlavu, jen přikyvoval a odpověděl: „Ano, pane.“ La Guardia přísným hlasem pronesl, že „zákon nezná žádné výjimky“. Muž opět přikyvl. Soudce La Guardia pak sáhl do kapsy, vytáhl 10 dolarů a řekl: „Tady máte peníze na pokutu. Zaplatím ji za vás. I když jste vinen, nemusíte nést trest.“ Jak nám tento příběh pomáhá pochopit nejen evangelium, ale také to, co znamená žít jako Ježíš?**

JANŮV LIST VYVOLENÉ PANÍ

Biblické texty na tento týden: Ex 12,1–17; Ř 6,17; 2 Te 2,10; Žd 13,2; 2 J; Zj 2,14.15; 14,12

Základní verš

Kdo zachází dál a nezůstává v učení Kristovu, nemá Boha; kdo zůstává v jeho učení, má i Otce i Syna. (2 J 9)

Janův druhý list se v mnohém podobá jeho prvnímu listu. I když je kratší, používá stejný slovník, věnuje se stejným myšlenkám a vyjadřuje stejný zájem o věřící. V obou také vidíme osobní vztah k adresátům.

Na rozdíl od prvního listu, druhý má jasnou formu dopisu s oficiálním úvodem a závěrem. Hlavní obsah tvoří chvály, výzvy k lásce a životu podle Božích přikázání a část, která se zabývá antikristy. Rozsah druhého a třetího listu byl možná dán velikostí papyrusového svitku. Pokud tomu tak bylo, apoštol musel pečlivě vybrat slova, když ho Duch svatý vedl k tomu, aby list psal.

Týden ve zkratce

Jaké je Janovo poselství? V čem se podobá poselství z prvního listu? Jaká je souvislost mezi láskou a pravdou? Jak souvisí láska se zachováváním přikázání? Proč Jan bere falešné učení tak vážně? Proč věřícím radí, aby falešným učitelům neprokazovali pohostinnost?

V LÁSCE A PRAVDĚ

Přečti si 2 J. Jaké podobnosti s prvním listem jsi objevil? Jaké je jeho hlavní poselství?

Když si list zběžně přečtete, máte dojem, že je adresován skupině věřících (ne jen jedné ženě). Může však jít i o metaforu, protože na jiných místech Nového zákona je církev představena jako žena (Ef 5,22–32; Zj 12,1–6).

Které slovo se v 2 J 1–4 stále opakuje? Jak ho Jan používá? Viz také 2 Te 2,10.

Všimněte si také, že ve verši 1 a 4 Jan používá slovo pravda spolu se slovem láska. Jestliže chceme pochopit podstatu pravé lásky mezi křesťany, potřebujeme bližší určující slovo – a tím je pravda. Láska může být často interpretována povrchně, jen na základě smyslů a emocí. Křesťanská láska je „pravá“ láska, láska vyjádřená v kontextu pravdy.

Když hovoříme o pravdě, připomínáme si Boha, Ježíše (který je pravda – J 14,6) a Ducha svatého. Jako je Duch svatý s věřícími navěky (J 14,16), tak je i pravda s nimi navěky (2 J 2). Pravda i láska v konečném důsledku ukazují zpět na Boha. V křesťanské víře a zkušenosti patří k sobě.

Pravda a láska jsou hlavními tématy Druhého listu Janova. O lásce Jan mluví i ve verších 5 a 6. Bez pravdy nemůžeme rozpoznat svod a jeho důsledky (v. 7.8) a setrvat v učení Ježíše Krista (v. 9.10).

Lásku často považujeme za něco, co je dobré samo o sobě, bez ohledu na souvislosti. Avšak láska může být také destruktivní. Máš zkušenost s tím, že láska – bez pravdy – může mít špatné důsledky? Pomáhá ti tato zkušenost lépe pochopit význam lásky v kontextu s pravdou, jako protiklad k lásce bez pravdy?

ŽÍT PODLE PŘIKÁZÁNÍ

2 J 4–6

Verš 4 je radostným povzbuzením pro církve i Jana. Členy církve povzbudí, když uslyší, že starší má velkou radost z toho, že žijí v pravdě. Motivuje je to k tomu, aby pokračovali v křesťanském životě „v pravdě, jak jsme dostali přikázání od Otce“.

Jaká souvislost existuje mezi láskou a přikázáním? 2 J 5.6 Proč je tento důraz zvlášť důležitý pro nás, adventisty sedmého dne? Viz Zj 14,12.

Po vyjádření přichází prosba, která je současně výzvou (v. 5.6). Jan opět mluví o přikázání (v. 5). Je to přikázání (jednotné číslo) milovat se navzájem. Přechází tak od pojmu „přikázání“ k pojmu „láska“. Obsahem tohoto přikázání je totiž láska.

Ve verši 6 pokračuje v tomto tématu – od lásky přechází k přikázáním (množné číslo). Láska se dokazuje zachováváním Božích přikázání. Jinými slovy, máme přikázání a tím přikázáním je milovat se navzájem. Lásku projevíme tak, že budeme zachovávat přikázání zaznamenaná v Desateru.

Je zachovávání přikázání (Ex 20,1–17) projevem vzájemné lásky?

Je zajímavé, že zachovávání zákona a to, že člověk něco dělá nebo nedělá, tak úzce souvisí s láskou. Ale dává to smysl. Láska není jen to, co cítíme; láska je to, co děláme a jak to děláme. Láska je o vztahu k druhým. I když jde o něco víc než jen o poslušnost Desateru, pravou lásku nemůžeme oddělit od principů v něm obsažených.

Myslete na člověka, kterého milujete. Jak se k němu chováte? Která slova a činy zjevují vaši lásku? Mohli byste nějakým lepším způsobem prokázat tomuto člověku lásku? Nestává se někdy, že za vnějšími projevy lásky se ukáže kousek našeho sobectví?

NEZŮSTAT V KRISTOVĚ UČENÍ

Před čím Jan varuje ve svém druhém listu ve verších 7–9? Co může být důsledkem toho, že se člověk nechá ovlivnit nesprávným učením?

Ve verších 7–9 se opět vracíme ke svůdcům a jejich mylnému chápání Ježíše Krista. Zdá se, že jde o stejnou situaci, s jakou jsme se setkali v Prvním listě Janově. Působení těchto falešných učitelů je tak silné, že mnozí opustili církev, a dokonce se sami stali svůdci. Jistě, zůstali i takoví, co ještě žijí v pravdě (v. 4), ale Pastýř teskní po každé ovečce, která opustila Boha a jeho církev.

Názor antikristů na Ježíše se liší od učení apoštolů. Členové církve si musí dávat pozor, aby se nenechali ovlivnit jejich nesprávnými názory. Jan upozorňuje na to, že i věřící mohou ztratit správný směr a že neexistuje nic takového jako „jednou spasen, navždy spasen“.

Co říká Jan ve verši 9 o tom, jak důležité je mít správné učení? Viz také Mt 16,12; Sk 2,42; Ř 6,17; Zj 2,14.15.

Jan nežije v iluzi, že na učení nezáleží. Naopak věřící varuje, že falešné učení může vést ke ztrátě věčného života. Proto je správné učení tolik důležité!

Z těchto veršů je zřejmé, že v rané křesťanské církvi bylo napadeno a zpochybněno učení o Ježíši. Ti, co přijali toto biblické učení a věrně v něm setrvávají, mají Otce i Syna. Bůh Otec a Ježíš jsou dáni na stejnou úroveň. Odmítnutí učení o Ježíši vede k tomu, že člověk ztrácí vztah s Otcem.

Jakou zkušenost máš s falešnými učiteli a jejich učením? Víme hned od začátku, kam nás toto učení může dovést?

ODEPŘÍT POHOSTINNOST?

2 J 10.11

Bible připisuje pohostinnosti velký význam (Žd 13,2; 1 Pt 4,9). Ježíš stoloval i s lidmi, jejichž vyznání a životní styl možná nebyly vždy správné a čestné. Je to v souladu s tím, co říká Jan v 2 J 10.11? Viz také Mt 10,14.15 a 18,15–17.

I když je pohostinnost ceněná křesťanská vlastnost, má své hranice. Jestliže pohostinnost přímo či nepřímo podporuje šíření falešných učení, musíme se jí zříct. V prvním století učitelé chodili po zemi, kázali na různých místech a zůstávali u těch, kdo byli ochotni poskytnout jim jídlo a ubytování.

Jestliže však takovýto učitel šířil falešné učení, prokázat mu pohostinnost znamenalo v podstatě podpořit ho a pomoci mu v jeho práci. Kromě toho, členové, kteří se zmítali mezi učením apoštolů a falešnými názory, by bývali mohli znejistět nebo dokonce nesprávně se rozhodnout, když by viděli, že přední člen sboru zve k sobě falešného učitele.

Jan neříká, že máme tyto lidi nenávidět nebo se vyhýbat kontaktu s nimi. Musíme si však dávat pozor, aby naše chování u druhých nevyvolalo dojem, že podporujeme myšlenky, které jsou v rozporu s pravdou.

Předpokládá se, že ve verších 10 a 11 se Jan nezabývá chováním jednotlivce, ale spíše celé církve, a že zmínkou o „domu“ ve verši 10 nemyslí ani tak soukromé obydlí, jako místo, kde se církev setkává k bohoslužbám. Církev by neměla podporovat učitele, který káže herezi (bludy).

Přijmout falešného učitele znamenalo podporovat jeho názory. Dnes možná netušíme, jaké problémy může konkrétní falešné učení způsobit. Musíme se však mít před ním na pozoru a nebát se nazvat blud pravým jménem.

Zamysli se nad tím, jak tvé jednání ovlivňuje druhé. Jakým příkladem je pro tebe Ježíš Kristus?

MLUVIT SPOLU TVÁŘÍ V TVÁŘ

Verši 12 a 13 jsme se dostali na konec Janova druhého listu. Tyto verše tvoří závěr listu. Umožňují nám vycítit Janův osobní zájem o čtenáře a jeho touhu setkat se s nimi osobně.

Přečti si 2 J 12.13. Jaké výhody má osobní rozhovor před psaným listem? Co naznačují Janova slova „aby naše radost byla úplná“? Proč se chtěl setkat s adresáty tohoto listu? Viz také Sk 2,42–47.

Poselství, které Jan odevzdává, je jasné. Když mluví o antikristech, nenechává žádný prostor pro vyjednávání nebo kompromis. Připomeňme si Pavlův postoj, který vyjádřil v listu Galatským věřícím (Ga 1,6–9).

Jan mohl toto poselství odevzdat i ústně, ale i psaná forma komunikace má své výhody:

- Listy apoštolů měly zvláštní význam a autoritu a byly brány vážně.
- List se možná ke čtenářům dostal dřív, než se mohla uskutečnit osobní návštěva. Naléhavost této situace vyžadovala rychlou reakci.
- Poselství se zachovalo pro další sbory a pozdější generace, které se nejednou ocitly v podobných situacích. I apoštol Pavel žádal věřící, aby jeho list dali přečíst jiným sborům a jejich listy si zase přečetli oni (Ko 4,16).
- List může být napsán velmi pozorně a často je vypracovaný mnohem precizněji než ústní projev.
- Duch svatý ho vedl k tomu, aby své poselství zaznamenal v psané formě. I přes to všechno Jan toužil osobně se s nimi setkat.

Proč je osobní kontakt tak důležitý pro budování dobrých vztahů? Jaké má výhody? Jaký příklad osobního kontaktu nám Ježíš zanechal? Můžeš své osobní setkání s druhými nějakým způsobem vylepšit?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si následující texty: Ga 2,11–16; 1 Tm 4,1–7; 2 Tm 2,14–19; Zj 2,1–3.12–16.18–25.

„Apoštol učí, že i když máme prokazovat křesťanskou zdvořilost, jsme pověřeni nazvat hřích a hříšníky pravým jménem – protože je to v souladu se skutečnou křesťanskou láskou. I když máme milovat ty, za které Kristus zemřel, a pracovat na jejich spasení, neměli bychom dělat kompromisy s hříchem. Nemáme se spojovat a sjednocovat s falešnými učiteli a nazývat to charitou. Bůh vyžaduje, aby jeho lid byl v této době pevný ve víře a stál za pravdou stejně jako Jan, který se ve své době neochvějně stavěl za spravedlnost a proti bludům, jež ničí duše.“ (SL 65)

„To, co svět nejvíce potřebuje, jsou lidé, kteří se nedají koupit ani prodat – lidé, kteří jsou v hloubi svého srdce ryzí a čestní, nebojí se nazvat hřích pravým jménem a jejichž svědomí je věrné povinnosti jako stěelka pólu – lidé, kteří budou stát za správnou věcí, i kdyby nebesa padla.“ (VYCH 35; Ed 57)

Otázky k přemýšlení

- 1. Přemýšlejte o názoru, že učení není až tak důležité a že více záleží na tom, zda jsme laskaví, přívětiví a navzájem se přijímáme. Co si o tom myslíte?**
- 2. Položte si ve třídě otázku: Co je pravda? Nestačí, když uvedete příklad pravdy; pokuste se ji definovat jediným výrazem, který by vystihoval tento pojem. Co jste se přitom naučili?**
- 3. Jak můžeme „nazvat hřích pravým jménem“? Jak se zachovat k těm, kteří jednají svévolně, a přitom je nesoudit? Nevyhýbáme se naší křesťanské povinnosti, když se nepostavíme tváří v tvář bratrům a sestrám ve sboru, kteří nejednají správně? Jak se zachovat v této složité situaci?**
- 4. Jaký postoj má váš sbor k pohostinnosti? Jak můžete ve svém sboru pomoci při rozvíjení této oblasti služby?**

ZÁPAS O MOC

**Biblické texty na tento týden: Iz 14,13.14; Mk 9,35;
1 K 12,7–31; 1 K 13; Fp 2,3; 3 J; Zj 14,6**

Základní verš

Můj milý, neříd se podle zlého, ale podle dobrého. Kdo jedná dobře, je z Boha; kdo jedná špatně, Boha neviděl. (3 J 11)

Na boj o moc dnes narážíme téměř na každém kroku. Ze zpráv slyšíme o snaze získat nadvládu nad určitým územím či státem, o moc se soupeří ve volbách a často se s mocenskými projevy setkáváme v zaměstnání či v jakékoli jiné společenské organizaci. Je smutnou skutečností, že se boj o postavení a moc objevuje také v církvi. Velký spor v nebi vlastně začal zápasem o moc – satan se snažil získat postavení a pravomoc, která patřila jedině Ježíši, Stvořiteli. Žel že i v církvi se může projevit stejný duch.

Třetí list Janův se zabývá zápasem o moc v jednom z prvních sborů. Na jedné straně stojí apoštol Jan, Gáius a Deméterus; na straně druhé je Diotrefés, který se snaží získat vedoucí postavení. Boj o moc v místním sboru? Jako křesťané se už dnes s něčím podobným nesetkáváme, že?

Týden ve zkratce

Komu Jan napsal tento list? Víme o Gáiovi a jeho charakteru něco, co by bylo pro nás cenné? Jaký zápas o moc probíhal v tomto sboru?

STARŠÍ A GÁIUS

3 J 1–4.13–15

Tento list patří mezi několik novozákonních listů (spolu s Fp, 1 a 2 Tm, Tt), které byly adresovány jednotlivci, ne shromáždění.

Je zajímavé, že Jan se tu představuje jako starší (3 J 1). Jan byl apoštol, ne starší místního sboru; tak proč se takto představuje? Existuje několik důvodů, které se navzájem nemusí nutně vylučovat. (1) Titul „starší“ se může vztahovat k jeho postavení, věku nebo obojímu. V Janově případě se to zdá docela pravděpodobné. (2) Chtěl tím naznačit, že to není jen list příteli, ale oficiální dokument. (3) Tento titul ukazuje na respekt a autoritu, která patřila jeho držiteli. (4) V 1 Pt 5,1 Petr oslovuje starší a sebe nazývá „sám také starší“, i když je apoštol. Jan možná dělá totéž. (5) Použití slova „starší“ svědčí o jeho pokoře a kolegiálnosti, což je v přímém protikladu k postoji Diotrefa.

Co se dovídáme o Gáiovi z 3 J 1–4?

Mezi Janem a Gáiem musel být dobrý vztah. Jan ho nazývá milovaným a říká, že jej „miluje v pravdě“. Trojnásobné použití slova milovat (milovaný) ve verších 1 a 2 výstižně popisuje Janův vztah ke Gáiovi.

Co znamená milovat se navzájem? Jakým způsobem můžeme prokazovat tuto lásku? 1 K 13

Jan se raduje z toho, že Gáius opravdově žije v pravdě. Ve verších 3 a 4 se o tom zmiňuje dvakrát a říká, že dokonce i bratři, kteří se s ním setkali, chválili jeho křesťanský postoj a životní styl. Jan se touží setkat s Gáiem hned, jak to jen bude možné, a osobně si s ním pohovořit. Pozdravy Gáiovi a od Gáia svědčí o tom, že existoval širší okruh věřících, kteří ho znali a podporovali.

Přečti si 1 K 13. Řídíme se v životě podle principů, které v této „kapitole lásky“ Pavel vzpomíná? V kterých oblastech se ti docela daří a v kterých bys měl něco zlepšit?

GÁIUS A JEHO SLUŽBA CÍRKVI (SBORU)

3 J 5–8

Vlastními slovy vyjádři, co Jan říká ve verších 5–8. Jaké poučení z toho vyplývá pro nás?

Ve svém druhém listu se Jan věnoval problému pohostinnosti a varoval před tím, aby věřící poskytovali pohostinnost učitelům, kteří šířili bludy. Práví věřící přece nemohou podporovat antikrista. V třetím listu se znovu vrací k otázce pohostinnosti. Připomíná, že někteří cestující kazatelé potřebují pomoc. Zvěstují evangelium dobrovolně a zadarmo, jenže potřebují něco sníst a někde přespat. Na rozdíl od heretických (bludných) učitelů, o kterých Jan už hovořil, tito misionáři byli lidé, kteří v plné pokoře odevzdali svůj život Bohu.

Gáius je podporoval a prokazoval jim pohostinství. Tito kazatelé tím byli velmi dojatí a pochvalně se o něm vyjadřovali před sborem i církví.

To, co tu čteme, se netýká jen pohostinnosti a toho, že někomu poskytneme nocleh, ale celkového principu podpory práce kazatelů a misionářů. Jan je vděčný za to, že se Gáius stará o tyto lidi. Svědčí to o jeho ochotě a otevřenosti osobně se zapojit do díla šíření evangelia. V tomto smyslu je Gáius pro nás příkladem.

Koho představuje anděl ze Zj 14,6? Jak rozsáhlé je jeho poselství?

Jako křesťané – a zvláště adventisté – nesmíme zapomenout na to, že jsme povoláni podporovat šíření evangelia do celého světa. Do této služby se má zapojit každý z nás, bez ohledu na naše postavení a poslání.

Pomáháš šířit pravdy, které jsme dostali? Mohl by ses do této služby zapojit víc? Jsi ochoten obětovat svůj čas, peníze a pohodlí pro pomoc druhým, aby mohli uslyšet dobrou zprávu o Ježíši Kristu a jeho druhém příchodu?

DIOTREFÉS (3 J 9.10)

„Ježíš usedl, zavolal svých Dvanáct a řekl jim: ‚Kdo chce být první, buď ze všech poslední a služebník všech.‘“ (Mk 9,35)

Jaký důležitý křesťanský princip je uvedený v tomto verši? Jak ho můžeme uplatňovat v praktickém životě?

Poté, co Jan poukázal na Gáiovu službu, je připraven pustit se do problému s Diotrefem, vedoucím sboru, do kterého Gáius patří. Tento muž byl zřejmě zdrojem mnohých problémů. Jan se rozhodl zabývat se tím v pravé chvíli.

Přečti si 3 J 9.10. Jaký problém měl Diotrefés? Na základě informací, které máme (a není jich mnoho), v čem jednal zcela v rozporu s tím, co znamená být křesťanem? Viz také Iz 14,13.14; Mt 12,37; 18,3–6; Fp 2,3.

Ať už byl Diotrefés kýmkoli, v tomto sboru vyvolával problémy. Jeho přičiněním byli mnozí členové sboru odsunuti stranou nebo dokonce vyloučeni, protože prokazovali druhým dobro a pohostinnost. Dále se Diotrefés pravděpodobně snažil sám sebe ustanovit za jediného vedoucího sboru nebo přinejmenším jednoho z jeho představitelů. Možná si spletl touhu po moci s nadšením pro zvěstování evangelia. Arogantně odmítl autoritu apoštola Jana a dalších. Dokonce Jana a ostatní vedoucí církve zlomyslně pomlouval.

Takové jednání bylo velmi nebezpečné, protože to vypadalo, jako by Diotrefés chtěl být nezávislý na těch, kteří nesli odpovědnost za řízení církve. Takovýto postoj mohl dramaticky změnit směřování církve i úlohu členů sboru, kterou v církvi plní.

Není v každém z nás něco z Diotrefa? Netoužíš po moci? Nekritizuješ ty, kteří se ti nelíbí? A co je nejdůležitější, nedopouštíš se té smutné chyby, že automaticky považuješ to, co je nejlepší pro tebe osobně, za nejlepší pro sbor nebo církev jako celek?

SVĚDECTVÍ O DEMÉTRIOVI

Přečti si 3 J 11. Proč Jan vyslovuje toto naučení? Jakou důležitou myšlenku chtěl zdůraznit vzhledem k předchozím veršům, v nichž upozorňuje na představitele sboru, který jedná v rozporu s Ježíšovým principem?

Verš 11 tvoří určitý přechod mezi tím, co Jan řekl o Diotrefovi, a tím, co chce povědět o Demétriovi. Arogantní a ctižádostivý Diotrefés je zde jasným představitelem zla. Naopak Demétrius je pro Gáia dobrým příkladem hodným následování.

Co víme o Demétriovi? 3 J 12

O jiném Demétriovi čteme ve Sk 19,23–29. Byl to zlatník, který byl odpovědný za nepokoje v Efezu, když tam Pavel kázal evangelium. V textu však nic nenaznačuje, že jde o toho samého člověka.

Demétrius byl křesťan z pohanů. Podporoval apoštola Jana. Možná to byl jeden z Janových spolupracovníků a cestujících misionářů. Jan pravděpodobně chtěl, aby byl při tom, když se postaví tvář v tvář Diotrefovi.

Asi to nejdůležitější, co si můžeme vzít z tohoto jednoho verše o Demétriovi, souvisí s mocí vlivu. Kdo svědčil o Demétriově „věrnosti“? Svědectví o něm přicházelo z různých stran. Jestliže žijeme křesťanským životem, jsme-li věrní, druzí si toho všimnou. Ostatní o tom budou vydávat svědectví a samotné je to bude ovlivňovat. Náš život, naše jednání a poselství mohou mít na druhé pozitivní nebo negativní vliv. To neznamená, že musíme být dokonalí, že nemůžeme udělat chyby nebo že nemáme co vylepšovat. Ale znamená to, že ostatní nás pozorují, poslouchají a jsou námi ovlivněni. Otázka proto zní: Jaké svědectví kolem sebe šíříš?

Představ si, že by měl někdo podat zprávu o tobě a tvém chování. Co by tento člověk napsal a proč?

KRIZE V RANÉ CÍRKVI

Z toho, co jsme řekli, vyplývá, že přinejmenším v jednom z Janových sborů došlo ke krizi ve vedení. Podle tohoto listu se problém netýkal ani tak teologie, jako spíše osobních ambicí a změn ve vedení nového sboru. Jak to však často bývá, když konflikt vypukne, na začátku se řeší něco jiného než na konci. Tak tomu bylo i v tomto případě. Tento problém mohl na dlouhou dobu ovlivnit i učení církve.

Všimli jsme si určitého zápasu o moc a touhy po nezávislosti. Setkáváme se s tím i dnes pod rouškou kongregacionalizmu, kdy místní sbory se snaží být zcela nezávislé na vedení církve a snaží se „postavit na vlastní nohy“. To však není novozákonní model.

Podle Písma jsou všichni věřící lidem a tělem Kristovým patřícím ke královskému kněžstvu (1 Pt 2,9). Všichni jsme dostali duchovní dary, které církve potřebuje (1 K 12,7–31). Pro Nový zákon je cizí dělat rozdíl mezi kazateli a laiky. Bůh si však vyvolil několik osob do vedení církve. Těchto lidí bychom si měli vážit. Nejsou neomylní a neměli by to ani předstírat. V některých případech možná existují oprávněné důvody pro stížnosti (1 Tm 5,19). Jestliže má někdo něco proti někomu z vedení sboru nebo církve, své námítky musí přednést opatrně a s láskou.

Vedoucí a představitelé musí skutečně vést, být pastýři a především dobrými příklady pro zbytek Kristova těla. Podmínky, které mají splnit, jsou vyjmenovány ve Starém a Novém zákoně.

**Co se můžeme naučit z následujících veršů o tom, jak se má vést církev?
Mk 10,42–44; Sk 6,1–7; 15,6.22–25; 1 Tm 4,14; Jk 5,14**

Nový zákon nepodporuje chaos a zmatek v církvi. Hovoří o vedení na úrovni místních sborů i církve jako celku. Ježíš sám zdůraznil, že vedení sboru nebo církve má být vedením, které slouží. Místní sbory byly řízeny spíše skupinou starších než jen jednou osobou. Když bylo potřebné o něčem rozhodnout, zapojil se do toho celý sbor nebo jeho zástupci.

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si následující texty: J 13,1–12; Ef 4,11–16; 1 Te 5,12.13; 1 Tm 1,3.4; 4,13; 5,22; Tt 1–3; 1 Pt 5,1–4.

„Těm, co mají sklon považovat svůj osobní úsudek za nejlepší, hrozí smrtelné nebezpečí. Je to satanova promyšlená taktika oddělit tyto jednotlivce od těch, skrze které chce Bůh budovat a šířit své dílo na zemi. Pohrdat těmi, které Bůh ustanovil nést zodpovědnost a řídit šíření a rozmach pravdy, znamená zavrhnout prostředky, které mají sloužit k pomoci, povzbuzení a posilnění jeho lidu.“ (GW 444)

„Bůh neustanovil v Církvi adventistů sedmého dne žádného krále, který by měl řídit celou církev nebo některá odvětví tohoto díla. Nezařídil to tak, aby břemeno vedení spočívalo jen na několika lidech. Povinnosti jsou rozděleny mezi velké množství schopných a vhodných lidí.“ (8T 236)

Otázky k přemýšlení

- 1. Zamysli se nad otázkou moci. K čemu se moc používá? Kdy může sloužit k dobrému a kdy naopak škodí? Jak tato dvě působení moci rozlišit?**
- 2. Byl jsi zklamaný z někoho, koho jsi považoval za svůj vzor? Naučil ses z této zkušenosti něčemu, co by mohlo pomoci ostatním? Jak se učit z dobrého příkladu druhých a zároveň se chránit před zklamáním, když selžou?**
- 3. Které biblické postavy (kromě Ježíše) jsou tvými oblíbenými vzory a proč?**

POUŽITÉ ZKRATKY

ČEP	Český ekumenický překlad	BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1.–9.
PBK	Překlad Bible kralické	RaH	Adventní přehled a sobotní hlasatel (časopis)
SNC	Překlad Slovo na cestu		

DÍLA E. G. WHITEOVÉ

AA	Acts of Apostles Skutky apoštolů, Poslové naděje a lásky	GW	Gospel Workers Služebníci evangelia
BC	SDA Bible Commentary	SC	Steps To Christ Cesta ke Kristu, Cesta k vnitřnímu pokoji
DA	Desire of Ages Touha věků	SL	The Sanctified Life
Ed	Education Výchova	SM	Selected Messages
GC	Great Controversy Vítězství Boží lásky, Velký spor věků	T	Testimonies for the Church Svědectví pro církve

ZÁPADY SLUNCE

červenec	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
3. 7.	21.15
10. 7.	21.11
17. 7.	21.06
24. 7.	20.58
31. 7.	20.48

srpen	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
7. 8.	20.37
14. 8.	20.25
21. 8.	20.12
28. 8.	19.57

září	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
4. 9.	19.43
11. 9.	19.27
18. 9.	19.12
25. 9.	18.57

SBÍRKY VE 3. ČTVRTLETÍ 2009

V třetím čtvrtletí 2009 jsou finanční prostředky z misijních sbírek sobotní školy určeny pro podporu institucí a oddělení církve, které se zaměřují na práci s dětmi, manželskými páry, celými rodinami a v závěru čtvrtletí také na přímou misijní práci.

V posledních čtyřech letech se podařilo připravit velice dobré učebnice pro děti do sobotní školky. Také prázdninová aktivita v Klubu Pathfinder je velice dobrá a v období třetího čtvrtletí, do kterého spadají dětské prázdninové tábory, je tato činnost podporována našimi dary.

Křesťanský domov je oddělení, které se snaží napomáhat k udržení dobrého vztahu mezi manžely, rodiči a dětmi. Zjišťujeme však, že i zde mohou nastat okamžiky nepřátelství a násilí, proto je třeba věnovat síly a prostředky prevenci, aby k těmto nežádoucím jevům nedocházelo.

Oddělení osobní služby se dotýká každého z nás. Pro všechny platí výzva ke sdílení se víry v Boha a naděje na záchranu v Ježíši Kristu. Dary při sbírkách v sobotní škole podpoříme program laické aktivity a oslovení prostřednictvím médií – Řekni to světu. Výnos sbírek bude z větší části odeslán na misijní projekty ve světě a část prostředků zůstane pro misijní činnost v naší unii. Na odvodech do světového misijního fondu se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2009 takto:

České a Moravskoslezské sdružení	90 %
Slovenské sdružení	70 %

Finanční prostředky ze sbírky 13. soboty jsou určeny na podporu plánovaných projektů církve v jednotlivých částech světa.

V 3. čtvrtletí 2009 jsou finanční dary určeny pro Jihoamerickou divizi (SAD). Součástí je Argentina, Bolívie, Brazílie, Chile, Ekvádor, Paraguay, Peru, Uruguay a Falklandské ostrovy. Celkový počet sborů v této divizi je 9 012, počet členů 2 683 648 a počet obyvatel je 305 933 000, což znamená, že na jednoho adventistu připadá 114 neadventistů. Více informací naleznete postupně na www.casd.cz (aktuality-filmy ke stažení). V roce 2009 všechna sdružení odvádějí na tento účel 65 %. Ostatní prostředky jsou určeny na stavební projekty Českého sdružení.

Sbírka darů 13. soboty proběhne 26. září 2009.

Edvard Miškeř, hospodář Česko-Slovenské unie